

عليه فراموشی

نویسنده: فرزاد مرادی

عليه فراموشي

نویسنده: فرزاد مرادی

علیه فراموشی
نویسنده: فرزاد مرادی
چاپ اول سوئد ۲۰۲۴
ناشر: چاپخانه کتاب ارزان

ISBN 978-91-527-97841-9

Against forgetting

Farzad Moradi

First edition 2024 Sweden

Farzad_d12tizi@yahoo.com

تقدیم به
قهرمانان و جانبازان راه آزادی

مقدمه

آبان خونین

در این کتاب شما را با نام‌هایی آشنا می‌کنیم که دیگر در بین ما نیستند. اینها فقط اسامی نیستند. هر کدام از این انسان‌ها دورنمایی از یک آینده زیبا را برای خود تصور می‌کردند. اما صبح آن روز که به خیابان آمدند، هرگز تصور نمی‌کردند که آخرین روز زندگی‌شان باشد.

مطالب و شرح حال آن‌ها در این کتاب ممکن است قلب شما را به درد بیاورد. از یک جرقه بنزین شروع شد و به سرعت تمام ابعاد دیگری را که سال‌ها سرکوب شده بود، هدف قرار داد.

من در کشوری زندگی کرده‌ام که حتی خود کلمه آزادی ممکن است برای انسان دردسر ساز شود.

در ابتدا مردم برای اعتراض به گرانی بنزین به خیابان‌ها آمدند اما همه می‌دانستیم که ریشه اصلی مشکلات کجاست و تا ریشه کن نشود امکان بهبود

وجود ندارد. همه فکر می کردیم که دیگر تحمل این همه ظلم و بی عدالتی
برای ما بسیار سخت شده و باید پایان یابد.

اما ما با حکومتی طرف هستیم که برای سرکار ماندن حاضر است از روی
جنازه همه ما عبور کند. طولی نکشید که مزدوران حکومت با اسلحه جنگی به
سراغ مردم بی دفاع کوچه و خیابان آمدند.

پیش درآمد

آبان بود. خون بود. درد بود و گلوله. فصل دیگری از رفتن، مردن و کشته شدن. حکایت هموطنی که لحظاتی پیش کنارت بود و دیگر نیست. این داستان ایرانی بودن است. حکایت تلخ جبر جغرافیایی و ستم. حکایت مشتش گره کرده و فریاد در خون خفته.

اینجا تو را با کسانی آشنا می‌کنم که فریادشان گرچه بلند، در خون خفه و پیکرشان گرچه رشید، در خاک غلطید. یکی از ما که جاودانگی و ستاره شدن، سرنوشت محتوم زندگی کوتاه‌شان شد. همان‌ها که مثل من و تو هزاران امید و آرزو در سر داشتند که شاید روزی از روزها همه ما کنار هم کبوترهایمان را پیدا کنیم و دست در دست و شانه به شانه سرود سبز آزادی را هرچه بلندتر از سرخس و خرمشهر، تا خلیج فارس، تا بلندای دماوند، در کوچه پس کوچه‌های هر شهر فریاد بزنیم. اما به خون خود غلطیدند.

این کتاب درد می کشد. در هر صفحه اش رنج می برد و در هر خط و آخر هر جمله با هر نقطه پایش اشک می ریزد. این کتاب برای یاد کسانی که دندان خشم بر جگر خسته را فریادی بلند همچو طوفانی، همچو موجی بر سر ضحاک زمانه اش کوبیدند. این کتاب یاد و نام قهرمان هایی است که شاید روزی همسایه من و تو و یا همکار و یا همکلاسی مان بوده اند. قهرمان هایی که امروز ستاره های شب سیاه تیره اند و همانا راهنمایی که در این سیاهی راه آزادی را بیاییم.

یادت هست؟ از یک حادثه شروع شد. از یک خبر. از یک جرقه بنزین و به سرعت شعله کشید و سوخت. فریاد شد و نعره شد و سنگ در دست و شعار بر لب.

اعتراض سراسری سال ۹۶

قیام سراسری مردم علیه گرانی در سال ۹۶ از مشهد شروع شد و به سرعت به سایر شهرها گسترش یافت. از صبح روز هفتم دی ماه، تظاهرات بزرگی در مشهد در اعتراض به گرانی و سیاستهای اقتصادی دولت روحانی آغاز شد. این تظاهرات و اعتراض بسرعت در سایر شهرهای ایران گسترش پیدا کرد و دو هفته پیاپی در بیش از ۱۴۲ شهر ادامه یافت.

تظاهرکنندگان ابتدا شعارهایی علیه گرانی سردادند اما به فاصله اندکی، شعارها رنگ سیاسی بخود گرفت و رأس حاکمیت یعنی خامنه‌ای را هدف قرار داد.

مردم در شهرهای مختلف با شعارهای «مرگ بر خامنه‌ای»، «مرگ بر اصل ولایت فقیه»، «مرگ بر دیکتاتور»، «گرانی بهانه است کل نظام نشانه است»، «اصلاح طلب اصولگرا دیگه تمومه ماجرا»، اعتراض خود را علیه تمامیت نظام فاسد و جنایتکار ولایت فقیه نشان دادند.

اعتراض سراسری سال ۹۷

در سال ۹۷ مردم شهرهای جنوب کشور در اعتراض به بی آبی، و مردم و بازاریان در تهران و سایر شهرها در اعتراض به گرانی و رکود اقتصادی و مردم کازرون در اعتراض به تقسیمات جدید کشوری به خیابان‌ها آمدند.

در مردادماه بخش بزرگی از بازاریان تهران در اعتراض به رکود حاکم بر بازار و بالا رفتن بی سابقه نرخ ارز دست به اعتصاب زده و اقدام به تجمع و راهپیمایی کردند. حرکت اعتراضی بازاریان در تهران یک روز پس از تجمع فروشندگان موبایل در پاساژ علاءالدین و بازار چارسوق صورت گرفت.

مغازه داران خیابان‌های مولوی، شوش، چهار راه سپهسالار و اسلامبول نیز به دیگر بازاریان و کسبه معترض پیوستند. در شهریار، کرج، قشم، بندرعباس، رشت، مشهد و اصفهان و تبریز هم مردم در اعتراض به گرانی به خیابان آمده و مغازه‌داران دست به اعتصاب زدند.

در شهرهای جنوبی کشور از جمله اهواز، آبادان، خرمشهر و برازجان مردم در اعتراض به بی آبی به خیابان‌ها آمده و نزدیک به دو هفته اعتراضات در شهرهای مختلف ادامه داشت.

در روزهای ابتدایی تیرماه مردم خرمشهر و آبادان برای چند روز پیایی نسبت به بی آبی و شوری آب در مقابل سازمان آب، فرمانداری و مسجد جامع خرمشهر تجمع اعتراضی بر پا کردند. در شب ۸ تیرماه نیروهای سپاه و لباس شخصی‌ها به تجمعات اعتراضی مردم در خرمشهر هجوم برده و شماری از شهروندان را مجروح کردند. مردم خورموسی؛ سربندر، آبادان و اهواز در اعتراض به برخورد با مردم معترض خرمشهر و بازداشت و مجروح کردن چندین نفر از آنان؛ دست به تظاهرات زدند. این اعتراضات بیش از یک هفته در شهرهای جنوبی کشور ادامه یافت.

در کازرون، مردم از روز دوشنبه ۲۷ فروردین در اعتراض به طرح تقسیم و تجزیه این شهرستان، اقدام به برگزاری تظاهرات و تجمعات اعتراضی هزاران نفره کردند. این اعتراضات به مدت چندین روز در خیابان‌های کازرون ادامه یافت. در چهارمین روز تظاهرات سراسری مردم کازرون نیروهای ضدشورش وارد شهر شده و میدان اصلی شهر را به محاصره خود درآوردند. اما مردم کازرون علیرغم ورود نیروهای ضدشورش با کلیه تجهیزات باز هم به خیابان‌ها آمدند. ماموران به سوی مردم آتش گشودند و ۴ تن از جوانان این شهر، بر اثر شلیک گلوله جان خویش را از دست دادند.

اعتراض سراسری آبان ۹۸

اعتراض سراسری مردم در شهرهای مختلف کشور پس از اعلام گرانی بنزین در تاریخ ۲۴ آبان ماه، از اولین ساعات بامداد ۲۵ آبان ماه آغاز شد. مقامات حکومتی برای جلوگیری از انتشار اخبار مربوط به اعتراضات و همچنین سرکوب وحشیانه این اعتراضات از سوی ماموران ولایت فقیه، از عصر روز ۲۵ آبان اقدام به قطع کامل اینترنت در ایران کردند. این اعتراضات که در بیش از ۱۹۰ شهر کشور و در سطح وسیعی شکل گرفت تا روز ۲۷ آبان ادامه داشت.

در جریان این اعتراض سراسری، بیش از ۱۵۰۰ تن کشته، هزاران تن مجروح و بیش از ۱۰ هزار نفر بازداشت و روانه بازداشتگاهها و زندانها شدند.

شعار اصلی مردم در اعتراضات آبان ماه «مرگ بر خامنه ای» و «مرگ بر اصل ولایت فقیه» بود که نشان دهنده این بود که مردم خواستار نابودی تمامیت این نظام هستند.

مردم خشمگین طی سه روز بیش از ۱۰۰۰ بانک و ۹۰۰ پمپ بنزین را به آتش کشیده و تخریب کردند.

اعتراض سراسری دی ماه ۹۸

اعتراض سراسری مردم در دانشگاه‌ها و شهرهای مختلف کشور در اعتراض به شلیک ۲ موشک توسط سپاه پاسداران به هواپیمای مسافربری اوکراینی و کشتن ۱۷۶ مسافر از روز ۲۱ دی ماه شروع شد. عصر روز شنبه ۲۱ دی ماه ساعتی پس از اعتراف مقامات حکومتی به هدف قرار دادن هواپیمای اوکراینی توسط سپاه پاسداران، هزاران تن از مردم تهران به همراه دانشجویان در مقابل دانشگاه امیرکبیر و دانشگاه شریف دست به تجمعات اعتراضی زدند.

این اعتراضات ابتدا از دانشگاه‌های تهران شروع شد و سپس دانشجویان دانشگاه‌های سایر شهرها و مردم نیز به این اعتراضات پیوستند. مردم از جمله شعار می‌دادند:

«میکشم میکشم آنکه برادرم کشت»، «کشته ندادیم که سازش کنیم رهبر قاتل رو ستایش کنیم»، «۱۵۰۰ نفر کشته آبان ماست»، «سپاه جنایت می‌کند رهبر حمایت می‌کند»، «مرگ بر ستمگر چه شاه باشه چه رهبر»، «سپاهی بسیجی داعش ما شما یید»

قیام تشنگان تابستان ۱۴۰۰

اعتراض سراسری و قیام تشنگان خوزستان در اعتراض به بی آبی بخصوص در شهرهای استان خوزستان از روز ۲۴ تیرماه سال ۱۴۰۰ آغاز شد و در شهرهای مختلف تا ۱۷ روز ادامه یافت. این اعتراضات بسرعت در همه شهرهای این استان گسترش یافت. سپس مردم در سایر شهرهای ایران در حمایت از مردم تشنه خوزستان دست به اعتراض زدند و به خیابان‌ها آمدند.

در این اعتراضات، مأمورین و پاسداران خامنه‌ای به سوی معترضین شلیک کرده و ۱۳ تن از جوانان را در شهرهای شادگان، ایذه، کوت عبدالله، اهواز، شوش، ماهشهر الیگودرز و سوسنگرد به شهادت رساندند.

شمار دستگیریه‌ها نیز دستکم ۱۳۰۰ تن بوده است.

مردم در این اعتراضات شعار می دادند:

«مرگ بر خامنه‌ای»، «مرگ بر اصل ولایت فقیه»، «هیئات منالذله»، «توپ تانک فشفشه خامنه‌ای کشته شه»، «ایرانی می میرد، ذلت نمی پذیرد»، «می کشم می کشم آنکه برادرم کشت»، «از خوزستان تا تهران اتحاد اتحاد»

قیام سراسری ۱۴۰۱: لرزه سنگین بر بنای پوسیده دیکتاتوری ولایت فقیه در ایران

قیام سراسری سال ۱۴۰۱ از روز ۲۵ شهریورماه پس از شهادت مظلومانه مهسا امینی، بدست مأمورین گشت سرکوبگر ارشاد به بهانه بد حجابی در تهران آغاز شد و با حضور گسترده و چندین ماهه مردم استمرار یافت.

قیامی که با اعتراض به سرکوب گشت ارشاد علیه زنان ایران، شروع شد اما بسرعت کل نظام را نشانه گرفت و سرنگونی خامنه‌ای را در هر شهر و خیابان فریاد کرد.

قیامی که از همه اقشار و صنوف و ملیت‌های مردم ایران در آن شرکت

داشتند و نشان دادند در پی براندازی این نظام و برپایی ایرانی آزاد و حاکمیتی مردم سالار هستند.

قیامی که بیش از ۶ ماه هر روز و هر شب در کوچه و خیابان و پشت بام ها شعله ور بود و بی گمان طولانی ترین و گسترده ترین قیام علیه حاکمیت دیکتاتوری ولایت فقیه در ۴۵ سال گذشته بود

کانون حقوق بشر ایران روز چهارشنبه ۱۵ شهریورماه ۱۴۰۲، با نزدیک شدن به سالگرد قیام سراسری در سال ۱۴۰۱، اقدام به انتشار سلسله گزارشاتی در خصوص این قیام کرده است. توجه شما را به قسمت اول این گزارش جلب می کنیم.

زن، زندگی، آزادی

در سالگرد قیام سراسری ۱۴۰۱ که با قتل مهسا امینی توسط گشت سرکوبگر ارشاد، کلید خورد، به بررسی ویژگی های برجسته این قیام؛ و همچنین به تجارب و درسهای آن خواهیم پرداخت.

مهسا امینی دختر کرد جوان ۲۲ ساله‌ای بود که روز ۲۲ شهریور ۱۴۰۱ از سوی گشت ارشاد در تهران دستگیر و در اثر ضربات مأموران گشت از ناحیه سر دچار شکستگی جمجمه و سپس مرگ مغزی شد. او را از روز ۲۲ شهریور در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان کسری بستری کردند ولی سرانجام روز ۲۵ شهریور بر اثر شدت جراحات جان باخت. بدنبال انتشار خبر در شبکه‌های اجتماعی مردم به خیابان آمدند و دست به اعتراض زدند که سپس تبدیل به قیامی بزرگ و گسترده شد.

قیامی که از روز ۲۵ شهریورماه ۱۴۰۱ پس از شهادت مظلومانه مهسا امینی، بدست مأمورین گشت سرکوبگر ارشاد به بهانه بد حجابی در تهران آغاز شد و با حضور گسترده و چندین ماهه مردم استمرار یافت.

قیامی که با اعتراض به سرکوب گشت ارشاد علیه زنان ایران، شروع شد اما بسرعت کل نظام را نشانه گرفت و سرنگونی خامنه‌ای را در هر شهر و خیابان فریاد کرد.

قیامی که از همه اقشار و صنوف و ملیت‌های مردم ایران در آن شرکت داشتند و نشان دادند در پی براندازی این نظام و برپایی ایرانی آزاد و حاکمیتی مردم سالار هستند.

قیامی که بیش از ۶ ماه هر روز و هر شب در کوچه و خیابان و پشت بام ها شعله ور بود و بی گمان طولانی‌ترین و گسترده‌ترین قیام علیه حاکمیت دیکتاتوری ولایت فقیه در ۴۵ سال گذشته بود.

فصل اول: ویژگی های برجسته قیام ۱۴۰۱

۱- گستردگی

گستردگی از هر لحاظ یکی از ویژگی های اصلی قیام ۱۴۰۱ است شاید بتوان آنرا اصلی ترین ویژگی این قیام به حساب آورد که در زیر به برخی از جنبه های آن می پردازیم.

یکم. گستردگی جغرافیایی

روز ۲۵ شهریور در تهران مردم و جوانان معترض به قتل مهسا امینی توسط مأمورین گشت ارشاد، در مقابل بیمارستان کسری و میدان آرژانتین تجمع کرده و با شعار «می کشم می کشم هر آنکه خواهرم کشت» به اعتراض پرداختند و به این ترتیب قیام ۱۴۰۱ در تهران کلید خورد و روز بعد مراسم خاکسپاری مهسا امینی در گورستان آچی سقز با شعارهای مردم، شعله ور شد.

روز سوم در ۲۷ شهریور آتش قیام به بیشتر شهرهای کردی از جمله سنندج و مهاباد و ... سرایت کرد.

روز چهارم مردم در شهرهای تهران، مشهد، رشت، اهواز، اصفهان، نیشابور، اراک، کرمانشاه و خرم آباد با شعارهای مرگ بر خامنه ای؛ خامنه ایی قاتله حکومتش باطله به خیابان آمدند.

و از روز پنجم قیام همه شهرهای ایران را از جمله مشهد، سبزوار، اراک، ایلام، میوان، گرگان، بیرجند، اصفهان، ساری، تبریز، کرج، فردیس کرج، کرمانشاه، قزوین، شیراز، بندر عباس، کیش، کرمان، رفسنجان، سنندج، قم، خرم آباد، زنجان، رشت، اهواز، ارومیه، بوکان، مهاباد، اردبیل و همدان را با شعار محوری «امسال سال خونه سیدعلی سرنگونه»، در بر گرفت.

این قیام در بیش از ۲۸۰ شهر از ۳۱ استان ایران گسترش یافت و خصلت سراسری به خود گرفت.

خامنه‌ای برای خاموش کردن قیام، دستور برخورد خشونت آمیز و سرکوب مردم و شلیک بسوی آنان را داد. بدنبال آن، دستکم در ۱۳۴ شهر از ۳۰ استان، صدها تن از مردم و معترضین توسط مأموران خامنه‌ای بر اثر شلیک مستقیم یا ضربات باتوم به سر و نقاط حساس بدن و یا در زیر شکنجه، جان باختند.

آمار جان‌باختگان براساس استان براساس خبرهایی که به کانون حقوق بشر ایران رسیده و یا توسط همکاران ما گردآوری شده، به این قرار است:

آذربایجان غربی ۶۸ نفر

آذربایجان شرقی ۵ نفر

اردبیل ۱ نفر

اصفهان ۲۳ نفر

البرز ۴۵ نفر

ایلام ۷ نفر

بوشهر ۴ نفر

تهران ۱۲۲ نفر

چهارمحال و بختیاری ۲ نفر

خراسان رضوی ۱۸ نفر

خراسان شمالی ۱ نفر

خوزستان ۳۱ نفر

زنجان ۴ نفر

سمنان ۱ نفر

سیستان و بلوچستان ۱۶۰ نفر

فارس ۲۲ نفر

قزوین ۴ نفر

قم ۱ نفر

کردستان ۶۴ نفر

کرمان ۵ نفر

کرمانشاه ۳۱ نفر

کهگیلویه و بویراحمد ۶ نفر

گلستان ۲ نفر

گیلان ۳۴ نفر

لرستان ۴ نفر

مازندران ۳۰ نفر

مرکزی ۵ نفر

هرمزگان ۹ نفر

همدان ۳ نفر

یزد ۱ نفر

آمار جان باختگان قیام سراسری ۱۴۰۱، بر اساس استان

این آمار نشانگر ابعاد و گستردگی بی سابقه قیام ۱۴۰۱ است و به جرات می توان گفت سراسر مناطق ایران را در بر گرفت و همگانی شد. همچنین این آمار نشان دهنده شدت سرکوب در استانهای کردنشین، تهران و سیستان و

بلوچستان می‌باشد. نقش تهران بدلیل پایتخت بودن و مرکزیت آن روشن است و جای بحث ندارد اما دلیل وحشت نظام از استانه‌های کردنشین و سیستان و بلوچستان به ظرفیت آن‌ها در آزادسازی مناطق و ایجاد سکوی پرش برای برجیدن این نظام حاکم ارتباط پیدا می‌کند.

دوم. گستردگی مکانی

به برخی از آن‌ها بصورت اجمالی اشاره می‌کنیم:

قیام در کوچه و خیابان در مدارس در دانشگاه‌ها در پشت بام‌ها در بازارها در استادیوم‌ها و بسیاری دیگر از مناطق و اماکن، جریان داشت.

اگر چه اساساً کف خیابان‌ها در سراسر شهرها صحنه رویارویی قیام‌کنندگان با نیروهای سرکوبگر بود اما قیام در اماکن دیگری که امکان تجمع در آن فراهم می‌شد، بسرعت شکل گرفته و ادامه پیدا می‌کرد.

۱) دانشگاه‌ها

دانشگاه‌ها یکی از مراکز عمده و اصلی ادامه و استمرار قیام بودند. در بیش از ۱۲۴ دانشگاه و دانشکده و مراکز آموزش عالی در شهرهای مختلف کشور حرکت‌های اعتراضی، اعتصاب و تظاهرات با شعارهای «دانشجو می‌میرد ذلت نمی‌پذیرد»، «دانشجوی زندانی آزاد باید گردد»، «می‌کشیم می‌کشیم هر آنکه خواهرم کشت»، «مرگ بر خامنه‌ای» و «مرگ بر رئیسی» شکل گرفت. فقط در تهران ۴۲ دانشگاه تبدیل به محل اعتراض و تظاهرات دانشجویان علیه دیکتاتوری بود. در سایر شهرهای ایران نیز دانشجویان در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های مختلف از جمله مشهد، اصفهان، تبریز، شیراز، کرج، سنج، گرگان، رشت، بیرجند، کرمان، اهواز و... از هر فرصتی استفاده کرده و دست به اعتراض می‌زدند.

دانشگاه صنعتی شریف در تهران، برجسته ترین دانشگاهی بود که در این قیام نقش ایفا کرد. به همین دلیل مأمورین امنیتی همراه با شمار بسیاری از نیروهای لباس شخصی در شامگاه یکشنبه ۱۰ مهر با محاصره دانشگاه صنعتی شریف و حمله به دانشجویان، ضمن ضرب و شتم و تیراندازی، شمار نامعلومی از دانشجویان را زخمی یا بازداشت و به مکان‌های نامعلومی منتقل کردند.

به ابعاد مشارکت دانشگاه‌ها و دانشجویان در قیام و نقش آن‌ها در شعله و رتر کردن این قیام در جای دیگر بطور مفصل خواهیم پرداخت.

(۲) مدارس

با آغاز سال تحصیلی و بازگشایی مدارس؛ دانش آموزان در سنین مختلف، از دختر و پسر به قیام پیوستند. آنان کلاسهای درس را تعطیل کرده و به خیابان می آمدند و هنگامی که با ممانعت مدیر مدرسه روبرو می شدند، در همانجا (چه کلاسهای درس و چه حیاط مدرسه) شعار می دادند.

آنان شعار می دادند: «امسال سال خونه سید علی سرنگونه»؛ «مرگ بر خامنه ای»، «مرگ بر دیکتاتور»، «مرگ بر رئیسی»، «توپ تانک فشفشه اخوند باید گم بشه».

دانش آموزان عموماً با حمله و هجوم آدمکشان خامنه ای روبرو می شدند که از جمله می توان به حمله به دبیرستان شاهد در اردیبهشت در ۲۰ مهرماه اشاره نمود. در این هجوم وحشیانه، اسرا پناهی جان باخت شمار دیگری از دانش آموزان مجروح شدند.

در نمونه‌ای دیگر در رودبار دانش آموزان با سر دادن شعار مرگ بر دیکتاتور به خیابان آمدند که مورد حمله‌ی لباس شخصی‌ها قرار گرفتند. مأموران لباس شخصی شماری از دانش آموزان را دستگیر کردند، اما مردم یورش بردند و دانش آموزان را از دست لباس شخصی‌ها آزاد کردند.

۳) پشت بام و پنجره خانه‌ها

یکی از محل‌هایی که بصورت گسترده توسط مردم در قیام، مورد استفاده قرار گرفت تا بتوانند صدای خود را علیه حاکمیت دیکتاتوری بلند کنند، پشت بام و پنجره خانه‌ها بود. با تاریک شدن هوا، مردم در شهرهای مختلف به پشت بامها رفته و از پنجره منازل خود، شعارهای ضدحکومتی می دادند. تهران تقریباً هر شب شاهد چنین صحنه‌های زیبایی از استمرار قیام بود.

۴) اعتصاب در بازار شهرها

براساس آنچه در دوران قیام ثبت شده است، ۱۳۱ بازار در شهرهای مختلف ایران، در همبستگی با قیام مردم ایران یا صحنه تظاهرات و درگیری با مأمورین بود و یا بازاریان دست به اعتصاب زده و از باز کردن مغازه‌ها و فروشگاههای خود، امتناع می کردند. بازارهای مختلف تهران (از جمله بازارهای خیابان شوش، جمهوری، لاله زار، سرای ملی، بین الحرمین، نوروزخان، بازار کامپیوتر، بازار مسگرها، بازار نازی آباد، بازار آهن، بازار سپهسالار)، کردستان، آذربایجان غربی، اصفهان و خراسان رضوی، شاهد گسترده ترین اعتراضات بازاریان در دوران قیام بود.

۵) مزار جان‌باختگان

مزار جان‌باختگان قیام، بویژه در شب هفت و چهل‌م آن‌ها به محل دیگری از تجمع مردم و جوانان برای استمرار قیام تبدیل شد و شرکت کنندگان، خواست خود را برای آزادی و علیه دیکتاتوری، در مراسم شهیدان فریاد می کردند.

از جمله در شب چهل‌م قتل مهسا امینی در آرامگاه آیتی که علیرغم مسدود شدن راه‌ها و حضور نیروهای امنیتی تظاهرات گسترده‌ای با شعارهای ما همه مهسا هستیم بجنگ تا بجنگیم؛ از کردستان تا تهران جانم فدای ایران برگزار

شد و یا در روز چهلّم جانباختن نیکا شاکرمی، بسیاری از مردم خرم آباد بر سر مزار او دست به تظاهرات زدند و شعار می دادند «مرگ بر دیکتاتور»، «امسال سال خونه سیدعلی سرنگونه»

نیروهای سرکوبگر به سوی تظاهرکنندگان تیراندازی کردند، اما مردم با مقاومت و ایستادگی، آنها را وادار به عقب نشینی کردند. مردم بروجرد نیز با برپایی تظاهرات بزرگی یاد نیکا شاکرمی گرامی داشته و شعار می دادند توپ تانک فشغه آخوند باید گم بشه.

مراسم چهلّم حدیث نجفی در بهشت سکینه کرج نیز هزاران تن از مردم به خیابان آمده و این مراسم به تظاهرات گسترده و جنگ و درگیری مردم و جوانان با مأمورین سرکوبگر تبدیل شد. در این مراسم مردم مرگ دیکتاتور را فریاد زدند.

در کرمانشاه مردم در مراسم چهلّم شهید قیام رضا شهرنیا، شعار مرگ بر خامنه‌ای سر دادند؛ و در شهر سقز نیز در مراسم چهلّم فریدون احمدی در آرامستان آیچی، مردم شعار می دادند: خامنه‌ای قاتله، ولایتش باطله

در مراسم چهلّم حنا که در نوشهر، جمعیت انبوهی شرکت کردند و شعار دادند «امسال سال خونه سیدعلی سرنگونه».

مراسم چهلّم شیرین علیزاده در آرامستان باغ رضوان اصفهان با شرکت انبوهی از مردم برگزار شد که نیروهای حکومتی تلاش کردند با تفنگ ساچمه‌ای و پرتاب نارنجک صوتی، مانع از برگزاری آن شوند.

پس از آن نیز، مردم سالروز تولد شهیدان را بر مزار آنان جشن می گرفتند و در تجمعات خود شعار «مرگ بر خامنه‌ای»، «قسم به خون یاران ایستاده ایم تا پایان» سر می دادند

۶) زندان‌ها

در این قیام، زندانیان نیز در شماری از زندانها در پیوند و همبستگی با مردمی که کف خیابان‌ها حضوری دائمی داشتند.

زندان لاکان رشت: ساعت ۴ صبح روز دوشنبه ۱۷ مهر ۱۴۰۱ شورش در زندان لاکان رشت با آتش‌سوزی در بند ۸ که زندانیان عادی بودند شروع شد. ولی بسرعت بند ۸ زندان را فراگرفت و منجر به درگیری زندانیان با زندانبانان شد. یگان ویژه به زندانیان تهاجم کرد و با تیربار زندانیان را هدف قرار داد. رسانه‌های وابسته به حکومت، آمار شهیدان در زندان لاکان را ۸ کشته اعلام کردند اما منابع غیررسمی از ۱۸ زندانی شهید خبر دادند.

زندان اوین: روز شنبه ۲۳ مهر ۱۴۰۱ از زندان اوین، صدای تیراندازی و انفجار شنیده شد. همچنین دود ناشی از آتش‌سوزی از فاصله دوری دیده می‌شد. مردم با هر وسیله‌ای خود را به محدوده زندان اوین رساندند. دژخیمان زندان و گارد ویژه به بند ۷ و ۸ حمله کرده و به سوی زندانیان تیراندازی کرده و گاز اشک آور شلیک کردند و آن‌ها را مورد ضرب و شتم شدید قرار دادند.

تعدادی از زندانیان سیاسی که مجروح و مصدوم بودند به زندان گوهردشت و تهران بزرگ منتقل شدند. تعدادی از زندانیان هم کشته شدند. مردم به کمک آن‌ها شتافته و در مقابل اوین تجمع نمودند. از آمار دقیق زندانیانی که در این درگیری به شهادت رسیدند، اطلاعات دقیقی در دست نیست.

زندان قزلحصار: زندانیان زندان قزلحصار روز ۲۵ مهر ۱۴۰۱ شعارهای «مرگ بر خامنه‌ای» و «مرگ بر دیکتاتور» سر دادند. نیروهای نوپو و گارد ضدشورش در پشت‌بام زندان شروع به شلیک هوایی کرد. علاوه بر این رئیس زندان با سلاح وینچستر در پشت‌بام زندان شلیک هوایی می‌کرد.

زندان مرکزی کرج: زندانیان در زندان مرکزی کرج در سالنهای ۳ و ۴ اقدام به سر دادن شعارهای «مرگ بر خامنه‌ای» و «توپ تانک فشفشه، آخوند باید گم

بشه» کردند.

(۷) مساجد

بدون شک کشتار بیش از ۱۰۰ تن از نمازگزاران بلوچ، توسط جنایتکاران خامنه ای در مسجد مکی زاهدان، نقطه اوج قیام ۱۴۰۱ بود که روز جمعه ۸مهرماه ۱۴۰۱ اتفاق افتاد.

خامنه ای که قصد داشت با این کشتار کار قیام را یکسره کند نتیجه کاملاً معکوس گرفت. زیرا از یک طرف روح تازه ای به قیام بخشید و به نیروی محرک قوی برای ادامه و استمرار قیام تبدیل شد و از طرف دیگر منجر به پیوند عمیق ملیت های مختلف از کردستان تا سیستان و بلوچستان و تهران و سایر نقاط کشور شد. این پیوند با شعارهای «از زاهدان تا تهران جانم فدای ایران» یا از «کردستان تا زاهدان جانم فدای ایران» به شعار روز تبدیل گشت.

به این ترتیب روز جمعه هر هفته مردم بلوچ در شهرهای مختلف استان از جمله زاهدان، سراوان، خاش، ایرانشهر، راسک و سوران از مساجد شعله های قیام را شعله ورتر ساخته و علیه خامنه ای که مسئول تمامی سرکوب و کشتار مردم ایران است، شعار می دادند.

با توجه به اهمیت تاثیرگذاری استانهای کردستان و بلوچستان در این قیام در فصل دیگری از همین مطلب، به آن خواهیم پرداخت.

(۸) سایر اماکن

مکان های دیگر شهرها مانند استادیوم های ورزشی و متروها بارها و بارها شاهد حرکت های اعتراضی مردم و جوانان علیه حکومت خامنه ای بود.

سوم - گستردگی اجتماعی

مشارکت طیف های مختلف مردم در ابعاد گسترده بویژه زنان، جوانان دهه هشتادی، دانشجویان، دانش آموزان، کارگران و بازاریان در این قیام بسیار برجسته و قابل توجه بود.

بدون شک زنان و دختران موتور محرک این قیام بودند و در اغلب حرکت های اعتراضی نقش جلوداری را برعهده داشتند و شهیدان آنها مانند نیکا شاکرمی، حدیث نجفی، اسرا پناهی، یلدا آقافضلی و سارینا اسماعیلی به سبیل های اصلی قیام تبدیل شدند.

زنان و دخترانی که با جسارت و شهامت برای واژگونی حاکمیت دیکتاتوری ولایت فقیه و احقاق حقوق حقه شان به خیابان ها آمده و دست به قیام و اعتراض زدند.

حضور تعیین کننده جوانان و نوجوانان دهه هشتادی که بی ترس و بیم به کف خیابان ها آمده بودند لرزه بر ارکان حکومت خامنه ای انداخت. نسلی که با فرهنگ کوتاه آمدن و پا پس کشیدن از میدان جنگ و مبارزه، سر سازگاری نداشت. نسلی که با آرزوی رسیدن به جامعه ای آزاد و بدون تبعیض و ستم، پا به میدان نهاده و حاضر به پرداخت سنگین ترین هزینه بود و هست.

حضور دانشجویان در قیام ۱۴۰۱ بسیار چشمگیر و مؤثر بود. بطوری که در قریب به یکسال گذشته، نهادها و ارگانهای سرکوبگر، از ممنوع الورد کردن و اخراج هزاران تن از دانشجویان گرفته تا برکناری و اخراج برخی از اساتید دانشگاهها دست برنمی دارند تا مبادا بار دیگر مهار دانشگاه از دست شان خارج شود.

در این قیام، از ورزشکاران و هنرمندان گرفته تا اساتید، معلمان، کارگران و زحمتکشان در ابعاد بی سابقه و بسیار وسیعی از خواست عمومی مردم برای سرنگونی دیکتاتوری ولایت فقیه و آزادی در ایران، حمایت و پشتیبانی نمودند

به جرات می‌توان گفت که به جز آمران و عاملان سرکوب که عمله و عکره خامنه‌ای به حساب می‌آمدند هیچ قشر و طبقه‌ای از جامعه باقی نماند که همبستگی خود را با قیام مردم ایران برای سرنگونی نظام پلید خامنه‌ای ابراز نکرده باشد.

چهارم - گستردگی سیاسی

از لحاظ سیاسی در خارج کشور نیز ایرانیان به جنب و جوش وسیعی افتاده و با تظاهرات، برگزاری آکسیون و تجمعات مختلف در پی تاثیر گذاری مثبت روی قیام مردم ایران بودند که در نوع خود در ۴۵ سال گذشته بی سابقه و کم نظیر بود.

گستردگی حمایت‌های بین‌المللی از این قیام و محکومیت‌های رژیم جای بحث جداگانه‌ای دارد که در بخش دیگری به آن خواهیم پرداخت.

۲- استمرار قیام

از دیگر ویژگی‌های این قیام، استمرار آن بود که دستکم تا ۶ ماه بی وقفه و روزانه ادامه پیدا کرد که قطعاً در نوع خود بی نظیر و بی سابقه بود.

گاهشمار و کرنولوژی قیام نشان می‌دهد که با وجود تلاش حاکمیت برای قطع اینترنت، اخبار قیام از گوشه و کنار کشور و از دورترین نقاط آن هر لحظه بگوش میرسید و مشعل قیام بین شهرهای مختلف دست به دست می‌گردید و به دلیل وجود شبکه‌های اجتماعی و اینترنت، اخبار و تصاویر از کوچک‌ترین و یا دورافتاده‌ترین نقاط، بسرعت دست به دست می‌شد تا صدای مردم ایران به سراسر کشور و همچنین به گوش جهانیان نیز برسد.

زمان طولانی و مکان گسترده قیام، نیروهای سرکوبگر را در مانده و خسته کرده بود. برای همین سپاه پاسداران بعنوان نیروی اصلی سرکوب مردم، اقدام

به وارد کردن جنایتکاران و شبه نظامیان عراقی و لبنانی برای سرکوب کرد.

۳ - توفانی بودن قیام

قیام از همان روزهای نخست، به شکلی کاملاً توفانی آغاز شد و شخص خامنه‌ای را با شعار «مرگ بر خامنه‌ای» هدف قرار داد. شعارهای نفی کامل حاکمیت دیکتاتوری ولایت فقیه و نفی هرگونه سازش با این نظام ستمگر، به شعارهای محوری قیام تبدیل شدند.

جوانان و مردم قیام کننده، همزمان و همراه با این شعارها نفرت خود را از این نظام با به آتش زدن مظاهر آن، از جمله تصاویر خامنه‌ای، تصاویر و مجسمه‌های قاسم سلیمانی، به آتش کشیدن خودروهای انتظامی و ماشین‌هایی که با آنها مأمورین سرکوبگر را جابجا می‌کردند، به نمایش گذاشتند.

مردم ایران در این قیام بوضوح نشان دادند که خواست و هدفشان تنها نفی حجاب اجباری یا تنها دستیابی به یکسری امتیازهای سیاسی و صنفی و یا تنها عقب نشینی مقطعی نظام در بعضی زمینه‌ها نیست؛ بلکه خواست و هدف مردم ایران نفی کامل نظام دیکتاتوری است که ۴۴ سال است خون مردم ایران را به شیشه کرده است.

۴ - جسارت قیام آفرینان

با نگاهی ولو کوتاه و گذرا به تصاویر قیام و رودررویی جوانان و مردم در شهرهای مختلف با مأمورین سرکوبگر، می‌توان به جسارت، بی‌باکی و از جان گذشتگی آنان که بی‌نظیر است، پی برد. وقتی جوانان شعار دادند «توب، تانک، مسلسل دیگر اثر ندارد به مادرم بگویید دیگر دختر ندارد» بیانگر همین بی‌باکی جوانان بود.

هر دختر و پسری که برای پیوستن به قیام از خانه بیرون می رفت به احتمال اینکه دستگیر یا کشته شده و به دیگر خانه برنخواهد گشت آگاهی کامل داشت و آنرا بصورت وصیت به دیگران اطلاع داده و میخواست در آنصورت راهش توسط دیگران ادامه پیدا کند. آن‌ها با انتشار جملاتی در پست‌های اینستاگرامی خود این آگاهی را به عیان در برابر انظار قرار می دادند.

جوانان دهه هشتادی با دست خالی و با شجاعت جلوی گلوله های جنایت کاران سینه های خود را سپر کرده و نشان دادند چقدر به شعار «می جنگیم می میریم ایرانو پس می گیریم» وفادار هستند..

در آبان سال ۱۳۹۸ در پی سهمیه بندی سوخت و افزایش قیمت بنزین، اعتراضات مردمی و ضد حکومتی در بیشتر نقاط ایران آغاز شد. اعتراضات آبان ۱۳۹۸ ایران از شامگاه ۲۴ آبان ماه در شهرهای مختلف آغاز شد و گسترش یافت. بر اساس گزارش نهادهای امنیتی ایران، ۲۹ استان و صدها شهر دست‌خوش ناآرامیهای پس از افزایش قیمت بنزین بودند. فراوانی که توسط شهروندان گرفته شده‌است، نشان می‌دهد که نیروهای امنیتی، سپاه پاسداران و بسیج با استفاده از سلاح‌های جنگی در نقاط مختلف کشور، به سوی معترضان به صورت مستقیم و هدفمند تیراندازی مستقیم کرده‌اند در موردی همچون ماهشهر، تصاویر نشان می‌دهد که نیروهای سپاه پاسداران با استفاده از سلاح‌های نیمه سنگین جنگی، همچون دوشکا و تیربار، معترضان را هدف قرار دادند. تلویزیون ایران معترضان در ماهشهر را اغتشاشگرانی خواند که قصد تصرف پتروشیمی ماهشهر را داشتند.

خبرگزاری فرانسه در گزارشی تحقیقی نشان می‌دهد که بیش از ۷۵۰ تصویر و ویدئو از تیراندازی توسط نیروهای امنیتی و کشته و زخمی شدن معترضان به جای مانده‌است.

در ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹ سازمان عفو بین‌الملل جزئیات مرگ ۳۰۴ نفر از معترضان آبان ۱۳۹۸ در ایران را منتشر کرد. براساس این گزارش آن‌ها در

فاصله ۲۴ تا ۲۸ آبان توسط نیروهای امنیتی کشته شدند. خبرگزاری رویترز در روز در ۲۳ دسامبر ۲۰۱۹ تعداد کشته شدگان را بر اساس دریافت آمار از سه مقام وزارت کشور ایران که خواستهای نامشان فاش نشود، حدود ۱۵۰۰ تن در ۱۹۰ شهر اعلام کرد که تا کنون اسامی ۵۴۷ تن از آنها مشخص شده است. [۹] از سویی برخی پژوهشها نشان می‌دهد بیش از ۷۵۰۰ مرگ بدون دلیل در پاییز سال ۱۳۹۸ و ۶۳۰۰ مرگ بدون دلیل در آبان ۱۳۹۸ ثبت شده است که علت این ۱۶ مرگ و میر کرونا، آنفولانزای فصلی، تصادفات جادهایی و حوادث طبیعی بوده است. در زمان اعتراضات، رسانه‌ها و افراد نزدیک به حکومت ایران کمپین ضداطلاعات بزرگی به راه انداختند تا اینطور القا کنند که معترضان از اشراار بوده‌اند و نه مردم عادی و در نتیجه سرنوشت یا زندگیشان اهمیت چندانی ندارد. این رویکرد با تأکیدات علی خامنه‌ای همسو بود که در سخنرانی ۲۶ آبان، با اشاره به وقایعی همچون آتش زدن یک بانک تأکید می‌کرد: «در یک چنین حوادثی معمولاً اشراار، کینه ورزان، انسانهای ناباب وارد میدان می‌شوند... اینها اشراارند، این کارها کار مردم معمولی نیست» انتشار گسترده اخبار جعلی در مورد میزان تلفات نیروهای امنیتی یا افرادی که در حال دفاع از منازل خود در برابرتهاجم آشوبگران کشته شده‌اند بخش دیگر این کمپین بود که به ادعای رسانه‌های دولتی ۸۵ درصد جان‌باختگان را شامل می‌شد.

شش ماه پس از پایان اعتراضات، تعداد مأموران امنیتی-انتظامی کشته شده در جریان اعتراضات آبان ماه ۶ نفر اعلام شد که درستی این عدد هم مورد تردید است.

آمارها از تعداد جان‌باختگان

تجمع در آریاشهر، تهران

خبرگزاری‌ها و سازمانهای حقوق بشری خارج از کشور، بر اساس تحقیقات

و منابع خود، تعداد کشته ها را از چند صد نفر تا ۱۵۰۰ نفر اعلام کردند. این در حالی است که مقامات رسمی جمهوری اسلامی ایران از اعلام کردن تعداد کشته شدگان سر باز میزنند.

خبرگزاری رویترز در روز در ۲۳ دسامبر ۲۰۱۹ تعداد کشته شدگان را بر اساس دریافت آمار از سه مقام وزارت کشور ایران که خواسته اند نامشان فاش نشود، حدود ۱۵۰۰ تن در ۱۹۰ شهر اعلام کرد که تا کنون اسامی ۵۴۷ تن از آن ها مشخص شده است. تعداد کشته شدگان در استان تهران حداقل ۴۰۰، در خوزستان حداقل ۲۴۰، در کرمانشاه حداقل ۳۲۰، در اصفهان حداقل ۱۲۰، در فارس حداقل ۲۷۰ و در البرز (کرج) حداقل ۱۰۰ تن می باشد. بر اساس این گزارش، علی خامنه ای چند روز پس از آغاز اعتراضات، مقامات امنیتی ارشد و سایر مقامات دولتی را جمع کرده و به آن ها دستور داده تا هر کاری از دستشان بر می آید برای متوقف ساختن آن ها انجام دهند.

عفو بین الملل در ۲۵ آذر ۱۳۹۸ آمار به روز رسانی شده از تعداد قربانیان این اعتراض ها را در فاصله روزهای ۲۵ تا ۲۸ آبان، ۳۰۴ نفر اعلام کرد. سازمان حقوق بشر ایران، روز ۲۹ آذر ۱۳۹۸ اعلام کرد طی اعتراض های سراسری آبان در ایران دستکم ۳۲۴ نفر از شهروندان کشته و حدود ۱۰ هزار نفر نیز بازداشت شده اند. ۳۱ دی ۱۳۹۸ وبگاه کلمه اعلام کرد: اخبار رسمی منتشر نشده از کشته شدن ۶۳۱ نفر از هموطنان در اعتراضات آبان ۱۳۹۸ حکایت دارد. [۳۰ ۳۲ دی ۱۳۹۸] کو اکیان نماینده مجلس اعلام کرد: مقام های مسئول به کمیسیون امنیت ملی اطلاع دادند که در اعتراضات آبان ۱۷۰ نفر کشته شده اند. در خرداد ۱۳۹۹ رحمانی فضلی وزیر کشور، شمار کشته شدگان این اعتراضات را ۲۰۰ تا ۲۲۵ نفر اعلام کرد.

در میان جان باختگان، برخی ابتدا بازداشت و سپس کشته شده اند، نادر مختاری از جمله این جان باختگان است. در میان این جان باختگان، نام و هویت ۱۸ کودک مشخص شده است. اردیبهشت ۱۴۰۰ محسن محمودی کربانی، جوان ۲۸ ساله و از معترضان آبان ۹۸ در کرمانشاه به دلیل مشکلات روحی ۱۵

ناشی از ناپینا شدن در پی اصابت گلوله ساچمه‌ای در جریان اعتراضات و فقر مالی، خود را حلق آویز کرد و به زندگی خود پایان داد.

تحلیل‌گران معتقدند واکنش بیرحمانه دولت، بیانگر وحدت روزافزون بین نخبگان سیاسی ایران است و نشان می‌دهد که دولت حسن روحانی - که زمانی نسبتاً معتدل خوانده میشد - به‌طور قابل توجهی تمایلات راست‌گرایانه پیدا کرده و با رهبران مذهبی تندروی ایران همسو شده‌است. دیده‌بان حقوق بشر در ۶ آذر، حکومت ایران را به مخفی نگه داشتن عمدی آمار کشته‌ها، زخمی‌ها و بازداشت‌شدگان اعتراضات آبان ۱۳۹۸ متهم کرد.

روزشمار

آذر ۱۳۹۸، گران هیواد، سخنگوی وزارت خارجه افغانستان در گفتگو با روزنامه صبح کابل، گفت که در جریان اعتراض‌ها، ۹ تن از شهروندان افغان ساکن ایران کشته شده‌اند. بیشتر مقامات ایرانی کشته و بازداشت شدن تعدادی از اتباع خارجی، طی رخدادهای آبان ماه را تأیید کرده بودند.

آذر ۱۳۹۸ علی خامنه‌ای، به پیشنهاد دبیر شورای عالی امنیت ملی دستور داد شهروندان کشته شده - که هیچ نقشی در اعتراضات داشتند و در میانه درگیری‌ها جان باخته‌اند - شهید محسوب شوند، خانواددهای آنان تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار بگیرند و با پرداخت دیه از آن‌ها دلجویی شود. نرگس شیر بیشه مادر پویا بختیاری (از کشته‌شدگان اعتراضات)، در واکنش به این خبر، ارزش خون فرزندش را بیش از میلیاردها دیه دانست و گفت: «مقامات جمهوری اسلامی از خشم من و از آه من باید بترسند، نه تسلیت می‌پذیرم، نه دلجوییشان را آذر ۱۳۹۸ جسد کاوه ویسانی در حالی که آثار شکنجه و کبودی بر روی بدنش وجود داشت، در باباریز (حومه سنندج) پیدا شد. این شهروند کرد در ۲۶ آبان، طی اعتراضات مردمی سنندج توسط نیروهای امنیتی دستگیر و به نقطه نامعلومی برده شده‌بود.

ویسانی اهل روستای خامسان از توابع کامیاران و ساکن سنندج بوده است
 آذر ۱۳۹۸ در پی کشف اجساد در رودخانه‌های مناطق کردنشین و جنوب
 ایران، جسد ارشاد رحمانیان ۲۸ ساله و ۲۵ فارغ‌التحصیل رشته فوریت‌های
 پزشکی از مریوان در سد گاران در حالی که جمجمه‌اش شکافته شده و
 استخوانهایش از چند جاشکسته بود، پیدا شد. خانواددهای کشته‌شدگان این
 قتل‌ها را مرتبط با اعتراضات آبان ماه می‌دانند و اتهام آن را متوجه نیروهای
 امنیتی جمهوری اسلامی می‌دانند. دی ۱۳۹۸ وبسایت کلمه اعلام کرد: اخبار
 رسمی منتشر نشده از کشته شدن ۶۳۱ نفر از هموطنان در اعتراضات آبان ۱۳۹۸
 حکایت دارد.

دی ۱۳۹۸ میر (شاهپور) او جانی، ۴۳ ساله، که در جریان اعتراضات آبان از
 ناحیه فوقانی پا مورد اصابت گلوله نیروهای امنیتی قرار گرفته بود و از ترس
 بازداشت تنها به پانسمان بسنده کرده بود، به دلیل عفونت ناشی از جراحی پا و
 آمبولی ریه درگذشت.

بهمن ۱۳۹۸ محمد ملکی، ۲۳ ساله که در جریان اعتراضات آبان در سه راه
 آدران در جاده ساوه بر اثر اصابت گلوله مأموران امنیتی از ناحیه ستون فقرات و
 ریه مجروح شده بود، درگذشت.

اردیبهشت ۱۳۹۹ سازمان عفو بین‌الملل جزئیات کشته شدن ۳۰۴ نفر از
 معترضان آبان ۱۳۹۸ در ایران را منتشر کرد.

عفو بین‌الملل با انتشار بیانیه‌ای گفت: شواهدی در اختیار دارد که نشان
 می‌دهد دستکم ۳۰۴ مرد، زن و کودک در جریان سرکوب «بیرحمانه» این
 اعتراضات توسط نیروهای امنیتی کشته شده‌اند. این نهاد حقوق بشری افزود: بر
 اساس تحقیقاتی که انجام داده، از جمله بررسی عکس‌ها و ویدئوهای مربوط به
 این حوادث، ۲۲۰ نفر از قربانیان طی ۲ روز کشته شده‌اند. جزئیات این گزارش
 در یک فایل پی‌دی‌اف در ۱۵۷ صفحه به همراه تصاویر جان‌باختگان منتشر
 شده است.

خرداد ۱۳۹۹ وزیر کشور جمهوری اسلامی در یک برنامه تلویزیونی گفت «حدود ۴۰ یا ۴۵ نفر یعنی حدود ۲۰ درصد کشته شدگان آبان، افرادی بودند که با سلاح‌های غیر سازمانی کشته شدند». از این سخن اینطور بر می‌آید که حکومت جمهوری اسلامی، کشته شدن ۲۰۰ تا ۲۲۵ نفر در اعتراضات آبان ۱۳۹۸ را تأیید نموده و جانباختن ۸۰ درصد آن‌ها را بر اثر شلیک گلوله نیروهای دولتی می‌داند.

خرداد ۱۳۹۹ مجتبی ذوالنوری، رئیس کمیسیون امنیت ملی دوره دهم مجلس، با ارائه آماری از خسارات حوادث آبان ۱۳۹۸ تعداد کشته‌های این حوادث را ۲۳۰ نفر اعلام کرد و گفت ۶ نفر از مأموران بودند.

شنبه ۲۹ شهریور ۱۳۹۹ نادر مختاری جان باخت. وی ۳۵ ساله که در جریان اعتراض‌های آبان ۹۸ در شهر کرج بر اثر ضربات باتوم نیروهای امنیتی به حالت کما رفته و پس از یک ماه خانوده‌اش او را در بیمارستانی در شهر ری پیدا می‌کنند که نوروز ۱۳۹۹ بهوش آمده و با وجود مخالفت پزشکان، مأموران امنیتی او را به بازداشتگاه کهریزک منتقل کرده و در بهداری این زندان، با وضعیتی وخیم بستری و زندانی می‌کنند که در ۲۹ شهریور جان می‌بازد.

آبان ۱۴۰۰، سازمان عفو بین‌الملل در آخرین گزارشش اعلام کرد که بر اساس تحقیقات این سازمان، در جریان اعتراض‌های اخیر بیش از ۳۲۴ نفر کشته شده‌اند. این نهاد تأکید می‌کند که تعداد واقعی کشته شدگان بیشتر است.

پس از اعتراضات دیمه ۹۶ و مرداد، ۹۷ افزایش ناگهانی قیمت بنزین صدها هزار شهروند معترض را در آبان ماه ۹۸ در اقصی نقاط ایران به خیابان‌ها کشاند. در بازه زمانی ۲۴ تا ۳۰ آبان ۹۸ بیش از هفتصد نقطه ایران صحنه ناآرامی بود. در ده شهر درگیری مسلحانه رخ داد، هزاران نفر بازداشت و صدها تن کشته و زخمی شدند. علیرغم محدودیت در گردش آزاد اطلاعات و عدم اجازه دولت ایران به نهادهای مستقل مدنی برای فعالیت در داخل کشور، با تکیه بر اطلاعات معتبر در دسترس و بر بستر سالها تجربه، نهاد آمار مجموعه فعالان حقوق بشر در

ایران گزارش زیر را جهت تنویر افکار عمومی و تعامل با نهادهای مدنی تهیه و ارائه می کند.

گزارش "اعتراضات خونین آبان ماه" به همت نهاد آمار مجموعه فعالان حقوق بشر در ایران به موضوعات آماری مانند پراکندگی جغرافیایی اعتراضات یک هفته (۲۴ آبان ۹۸ تا ۳۰ آبان،) ۱۳۹۸ تعداد کشته شدگان و بازداشت شدگان، قطع اینترنت، واکنش ها و لغو مسابقات و برنامه های از پیش تعیین شده از زمان شروع اعتراضات تاکنون می پردازد.

خلاصه

از روز جمعه ۲۴ آبان ماه ۹۸ معترضان در واکنش به افزایش قیمت بنزین در شهرهای مختلف به خیابان آمدند.

قاسم میرزایی نیکو، نماینده دماوند در مجلس مدعی شد این اعتراضات در بیش از ۵۰۰ نقطه کشور رخ داده و بیش از ۱۳۰ نفر طی آن کشته شده اند. اما محمد جواد کولیوند، نماینده مردم کرج در مجلس گفت این اعتراضات در روز اول جمعه ۲۴ آبان ماه در ۷۱۹ نقطه از کشور رخ داد.

سید حسین نقوی حسینی سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس نیز روز دوشنبه ۴ آذرماه، آمار بازداشتی های اعتراضات اخیر را حدود ۷ هزار نفر اعلام کرد.

بنابر گزارش پیش رو، بر اساس اطلاعات منتشره از سوی منابع غیر دولتی که صحت آن با انتشار اسناد کافی مورد بررسی و تایید قرار گرفته است، اعتراضات در ایران در طی ۷ روز (۲۴ آبان تا ۳۰ آبان ماه) ۹۸ در بیش از صد و چهار شهر ایران گسترش یافت.

در روز سوم اعتراضات، یکشنبه ۲۶ آبان ماه، اختلال در اینترنت کشور آغاز و در ساعات بعد به قطعی کامل منتهی شد به همین دلیل آمار ثبت شده اعتراضی

از وضعیت شهرها در روزهای بعد با خلا اطلاعاتی و کاهش رقمی روبرو شده است هر چند با تکیه بر اطلاعات حداقلی با اطمینان می‌توان از تداوم اعتراضات در طول یک هفته مدنظر این گزارش صحبت کرد.

نیروهای امنیتی و انتظامی برای متفرق کردن تظاهرات کنندگان از گلوله‌های ساچمه‌ای و بعضاً جنگی استفاده کردند، آن‌ها از تجهیزاتی مانند تانک، خودروهای زرهی و حتی هلی کوپتر برای سرکوب معترضان بهره بردند. این نیروها برای سرکوب معترضان بارها از گاز اشک‌آور، باتوم و بعضاً از ماشین‌های آبیاش علیه معترضان استفاده کردند.

در سنگین‌ترین نقطه سرکوب در منطقه ماهشهر در استان خوزستان طی روزهای ۲۶ و ۲۸ آبان ماه نیروهای نظامی با تانک به خیابان آمدند.

در حین اعتراضات صدها تن از معترضان و تعدادی از نیروهای نظامی و شبه نظامی کشته شدند.

ساختمان‌های دولتی، پایگاههای پلیس و بسیج و در بعضی مناطق دفاتر ائمه جمعه و حوزه‌های علمیه هدف تخریب قرار گرفتند.

روزنامه همشهری یکشنبه ۳ آذر به نقل از برخی مقام‌های ارشد بانکی گزارش کرد که ۹۰۰ شعبه و سه هزار دستگاه خودپرداز بانکی در نتیجه این اعتراضات از مدار ارائه خدمات بانکی خارج شده‌اند. مقام‌های ارشد بانکی که نامشان هم فاش نشد، گفته‌اند که گمانه‌زنی‌های اولیه نشان می‌دهد در جریان اعتراضات اخیر تا هزار میلیارد تومان به شبکه بانکی کشور خسارت وارد شده است. از سوی دیگر میزان خسارت در استان البرز به حدی بوده که معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری البرز با تأکید گفته است که شهروندان نگران سپرده‌های بانکی خود نباشند.

امیر خسرو فخریان، رییس اتحادیه فروشگاه‌های زنجیره‌ای، مجموع خسارات وارد شده به تجهیزات، کالاها و فضای فروشگاه‌های زنجیره‌ای را بیش از ۱۵۰ میلیارد تومان اعلام کرده است.

همچنین شرکت ویافاس گلوبال، که در بسیاری از کشورهای جهان خدمات صدور ویزا ارائه می‌کند، اعلام کرده است که «تا اطلاع ثانوی» نمی‌تواند در دفتر تهران خود تقاضانامه‌های ویزای شهروندان ایرانی را بپذیرد. این شرکت در اطلاعیه‌ای گفته پس از برقراری دوباره اینترنت، کارکنانش با متقاضیان ویزا در تماس خواهند بود.

اتحادیه جهانی کشتی نیز روز دوشنبه ۴ آذرماه با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که جام جهانی ۲۰۱۹ کشتی‌فرنگی که قرار بود در تهران برگزار شود به علت «بی‌ثباتی در ایران» به تعویق خواهد افتاد. به نوشته سایت این اتحادیه، کمیته اجرایی اتحادیه جهانی کشتی در جلسه روز یکشنبه خود در استانبول با «بررسی منابع مختلف از جمله توصیه‌های وزارت خارجه کشورها در مورد سفر به ایران و همچنین تصمیم سایر نهادهای ورزشی» این تصمیم را گرفته است.

همچنین رسانه‌های داخلی خبر از لغو چهار دیدار از هفته یازدهم رقابت‌های لیگ برتر فوتبال و ۶ بازی از هفته چهاردهم لیگ دسته اول فوتبال کشور خبر دادند. این رسانه‌ها درباره دلیل لغو برگزاری بازی‌های فوتبال نوشتند: «به دنبال حوادث اخیر، چند مسابقه لیگ برتر و دسته یک فوتبال ایران لغو شد.»

همزمان سازمان لیگ فوتسال نیز مجوز برگزاری ۵ بازی از بازی‌های هفته هفدهم این مسابقات را با ذکر دلایلی مشابه لغو کرده بود.

تعداد زیادی از مدارس و دانشگاه‌ها نیز در شهرهای مختلف کشور طی هفت روز اعتراضات تعطیل شدند.

واکنش‌ها

مقام‌های نظامی و سیاسی در ایران اعتراضات مردمی به افزایش نرخ بنزین را «اغتشاش» خوانده و گفتند که با شناسایی و دستگیری معترضان به آن پایان داده‌اند.

آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران در تاریخ ۲۶ آبان ماه اعتراضات آبان ماه و «تخریب و آتش زدن» را «کار مردم» ندانسته و آن را به «اشرار» منتسب کرد.

وی روز سه‌شنبه ۶ آذرماه نیز در دیدار با گروهی از فرماندهان و شبه‌نظامیان بسیج گفت «یک توطئه عمیق وسیع بسیار خطرناکی که آن‌همه پول خرج آن شده بود به وسیله مردم نابود شد. زحمت کشیده بودند که بتوانند در یک بزنگاهی این حرکت را انجام دهند - حرکت تخریب، شرارت و آدمکشی که به واسطه قضیه بنزین فکر کردند فرصت پیدا شده و لشکر خود را وارد کردند. این حرکت به وسیله مردم نابود شد.

روزنامه کیهان که تحت نظر نماینده آیت‌الله خامنه‌ای منتشر می‌شود مردم معترض را به اعدام تهدید کرد و با تاکید بر اینکه «مراجع قضایی مجازات اعدام با طناب دار را برای لیدرهای آشوب اخیر قطعی می‌دانند»، نوشت: «اقدام آشوبگران مصداق بغی است و مجازات قانونی و شرعی آن‌ها اعدام است».

حسن روحانی، رئیس جمهوری ایران روز چهارشنبه ۲۹ آبان ماه در جریان جلسه هیات دولت درباره اعتراضات آبان گفت: «مشخص شد که چه تعداد از افراد به خیابان‌ها آمده بودند و آشوبگران تعداد کمی از آن‌ها بودند؛ منتهی آشوب طلبان سازمان یافته، برنامه ریزی شده و مسلح بودند که کاملاً بر اساس برنامه طراحی شده از سوی ارتجاع منطقه، صهیونیست‌ها و آمریکایی‌ها اقدام کردند». آقای روحانی روز نیز در این خصوص گفت «که از زمان اجرای طرح سهمیه بندی و افزایش قیمت بنزین اطلاع نداشته و او هم مانند سایر شهروندان ایرانی متوجه شروع اجرای این طرح از صبح جمعه بیست و چهارم آبان شده است». گرچه جمال عرف، معاون سیاسی وزیر کشور سخنان منتشر شده را «مخدوش» خوانده و اعلام کرد که تعیین زمان بندی دقیق اجرای این طرح در دولت مطرح نشده است.

ابوالفضل بهرام پور، کارشناس ادبیات و علوم قرآنی با حضور در تلویزیون

دولتی ایران با استناد به آیات قرآن مجازات تعیین شده برای معترضان را «زجر کش کردن» تعیین کرد. وی گفت: «اینهایی که الآن در زندان ما هستند، سه حکم دارند.

۱- زجر کش بشوند، نه کشته شوند، بلکه زجر کش شوند.

۲- به دار آویخته شوند.

۳- دست و پایشان به صورت مخالف بریده شود و یا نفی بلد شود. مثلاً به یک کشتی در وسط دریا، آنقدر آنجا زندگی کنند تا بمیرند. احساسات نداریم، این حکم الله است.»

جمعه ۸ آذرماه، محمدجواد حاج علی اکبری امام جمعه موقت تهران در نماز جمعه، معترضان را محارب دانسته و اعدام و پاکسازی جامعه از آنان را تبدیل تهدید به فرصت دانسته و گفت: «قاطعانه و طبق قوانین شرع، خدا نسبت به فتنه گران به جان، مال و ناموس مردم خیلی سخت گیر است و حکم محارب برای این گونه افراد در نظر گرفته شده است؛ توقع این است که از این تهدیدی که شد فرصتی ساخته شده و جامعه از این اراذل وحشی تبه کار پاکسازی شود.»

حسام الدین آشنا، مشاور رئیس جمهور در حساب شخصی خود در توئیتر نوشت: «خیال کردند عملیات فروغ جاودان ۲ را کلید زده اند ولی حالا به خوبی فهمیدند که در واقع عملیات مرصاد ۲ کلید خورده است.» لازم به ذکر است که این توئیت به دلیل محتوای تهدید آمیز توسط توئیتر حذف شد.

بنا به اظهارات یدالله جوانی، معاون سیاسی سپاه پاسداران اعتراضات اخیر در ۲۹ استان ایران صورت گرفته و گستردگی اعتراضات از سال های ۸۸ و ۹۶ بسیار بیشتر است.

علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی ضمن تهدید تمامی معترضان به بازداشت گفت: «در هر جای ایران که باشند، شناسایی شده و به سزای عمل خود خواهند رسید.»

حیدر آسیابی، دادستان عمومی و انقلاب شیراز نیز ضمن تهدیدی مشابه گفت: «آن‌ها را بر اساس قانون به اشد مجازات خواهیم رساند.»

قاسم میرزائی نماینده مردم شهرستان‌های دماوند و فیروزکوه در مجلس و از اعضای پیشین وزارت اطلاعات، ضمن بیان کاهش فاصله وقوع اعتراضات مردمی در ایران گفت: «قبلاً فاصله اعتراضات ده سال و هشت سال بود، اینبار فاصله اعتراضات ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۸ تنها دو سال است.»

دیگر روش استفاده از تظاهرات ضد تظاهرات، راهگشای حل مساله شکاف اجتماعی نیست.»

لیلا واثقی، فرماندار شهر قدس (اسلامشهر) در ویدئویی که در وب سایت روزنامه ایران منتشر شده اظهار می‌کند که دستور شلیک به معترضان در شهر قدس از سوی او صادر شده است، وی گفته است: «معترضان در را شکانده و وارد ساختمان شدند. لباس خود را باز کردند و گفتند اگر می‌تونی بزن، چون می‌دانستند نیروی انتظامی دستور شلیک را از بالا می‌گیرد ولی من دستور داده بودم که اگر کسی از در فرمانداری وارد شد، بزنید.»

محمد خاتمی پنجمین رئیس‌جمهوری ایران نیز عصر سه‌شنبه پنجم آذرماه در جمع فعالان سیاسی و اجتماعی با ابراز تاسف از وقایع اخیر کشور و جان باختن عده‌ای از هموطنان، بررسی منصفانه این حوادث، اقدام دولت برای کاهش فشار به اقشار محروم، بازنگری در سیاست‌ها و رویکردها و باز شدن فضای گفتگو برای ترمیم پیوند آسیب دیده میان جامعه و حاکمیت را خواستار شد. محمد خاتمی در این جلسه گفت: «عمیقاً از جان باختن عده‌ای از هموطنانم متاسف و دردمندم و به مردم ایران تسلیت می‌گویم. هیچ حکومتی حق ندارد در مواجهه با معترضان به خشونت و سرکوب متوسل شود». به اعتقاد محمد خاتمی، «اعتراض‌ها ریشه‌دار است اما باید صف معترضان مسالمت‌جو از کسانی که طالب آشوب هستند را جدا کرد». خاتمی در این جلسه همچنین خواستار رسیدگی سریع به وضعیت بازداشتشدگان شد.

مهدی کروب‌ی که نهمین سال حصر خود را سپری می‌کند از برخورد خشن ماموران امنیتی با معترضان انتقاد کرده و خواهان تشکیل کمیته حقیقت‌یاب شده است. وی در بیانیه خود ضمن ابراز تسلیت از «سکوت رجال سیاسی و جریان‌های موثر» اظهار شگفتی کرده و همچنین سخنان سرلشکر حسین سلامی، فرمانده کل سپاه پاسداران را «سفیهانه» خوانده و گفته است: «ریشه و بستر اعتراضات اخیر را باید در فساد، تحقیر، تبعیض و نابرابری حاکم جستجو کرد نه در آن سوی آب‌ها».

میرحسین موسوی که او نیز در نهمین سال حصر خود به سر می‌برد در پیامی نوشت، «برخورد خشن و خونین» با معترضان «شبهات تام و تمام با کشتار بیرحمانه مردم» در ۱۷ شهریور ۵۷ دارد. وی ادامه داد: «آدم‌کشان سال ۵۷ نمایندگان یک رژیم غیر دینی بودند، و ماموران و تیراندازان آبان ۹۸ نمایندگان یک حکومت دینی. آنجا فرمانده کل قوا شاه بود و امروز اینجا ولی فقیه با اختیارات مطلقه». میرحسین موسوی ضمن ابراز تسلیت به خانواده‌های جان باختگان خواستار «معرفی و محاکمه عاملین و آمرین» این «جنایت آشکار» شد و وزارت خارجه آمریکا در بیانیه‌ای که در توئیتر منتشر کرد نوشت: «رژیم ایران با بی‌رحمی به اعتراضات انبوه پاسخ داده است. اینترنت برای بیش از چهار روز قطع بوده اما مردم شجاع ایران از سرکوب سرپیچی کرده‌اند. حقیقت در حال آشکار شدن است و جهان صدای آن‌ها را می‌شنود».

پس از آن وزارت دارایی آمریکا نیز اعلام کرد که محمد جواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات ایران را به دلیل «نقشش در سانسور سراسری اینترنت» تحریم کرده است. در بیانیه‌ای که وزارت دارایی آمریکا منتشر کرده، آمده است که محمد جواد آذری جهرمی، «کارمند سابق وزارت بدنام اطلاعات است» و از زمانی که به مقام وزارت ارتباطات رسیده، در مسیر رشد فنی توان سانسور دولت، گام برداشته است. از زمان وزیر شدن آقای آذری جهرمی، وزارتخانه تحت امر او به پیشرفت‌هایی در زمینه تحت نظر قراردادن مخالفان نیز دست یافته است.

سازمان گزارشگران بدون مرز با محکومیت قطع اینترنت در ایران آن را «نقض حق بنیادین دسترسی به اطلاعات» توصیف کرد.

محمد جواد آذری جهرمی نیز در این خصوص گفت: «مسئولیت مستقیمی» در قطع اینترنت نداشته و این اتفاق به دستور «شورای امنیت کشور» رخ داده است.

این قطعی سراسری اینترنت در حالی بود که حسن روحانی، رئیس جمهوری ایران در سال ۹۶ درباره محمدجواد آذری جهرمی وزیر خود گفته بود:

«وزیر ما به مردم قول می دهد دستش روی دکمه فیلترینگ نخواهد رفت».

ساعتی بعد از تحریم وزیر ارتباطات نیز مایک پومپئو، وزیر خارجه آمریکا با انتشار توییتی نوشت که کشورش «تمام کسانی را که در میان سران رژیم در سرکوب مردم ایران نقش داشته اند، به پاسخگویی وا میداریم».

همچنین فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز با انتشار بیانیه ای با اشاره به اعتراضات در ایران، اظهار داشت: چالش های اجتماعی - اقتصادی باید از طریق گفتوگوهای فراگیر و نه استفاده از خشونت مورد توجه قرار گیرد. موگرینی همچنین با اشاره به کشته و زخمی شدن تعداد زیادی از معترضان گفت: نیروهای امنیتی ایران باید با خویشتن داری به اعتراض ها پاسخ دهند و معترضان نیز به صورت مسالمت آمیز تظاهرات کنند. وی با غیرقابل قبول دانستن اعمال خشونت، بر تضمین آزادی های اجتماعی و آزادی بیان تاکید کرد.

وزارت امور خارجه فرانسه از گزارش ها درباره کشته شدن تعداد زیادی از معترضان در ایران به شدت ابراز نگرانی کرد. آگنس فون در مول، سخنگوی وزارت خارجه فرانسه، روز چهارشنبه ۲۹ آبان به خبرنگاران گفت که پاریس عمیقاً نگران آمار بالای تلفات معترضان ایرانی در روزهای اخیر است. وی همچنین از جمهوری اسلامی ایران خواست تا به تعهدات حقوق بشری بین المللی خود احترام بگذارد.

انجمن رسانه‌های بین‌المللی و اعضایش از حکومت ایران خواستند تا بلافاصله به آزار و ارباب روزنامه‌نگاران پایان دهد و حکم توقیف دارایی‌های روزنامه‌نگاران را لغو کند. سایمون اسپانزویک، مدیرعامل انجمن رسانه‌های بین‌المللی در این خصوص گفت: «ما از جدیدترین اقدام حکومت ایران برای ساکت کردن روزنامه‌نگارانی که از ایران و در مورد ایران گزارش می‌دهند ابراز انزجار می‌کنیم.»

دولت ایران از یک طرف با استفاده از تمام ظرفیت ممکن به سرکوب معترضان پرداخت و از سوی دیگر با فراخواندن مستقیم و غیرمستقیم هواداران خود به خیابان‌ها کوشید معترضان را از خیابان‌ها براند. پس از این سرکوب خونین و دامنه دار، همراه با بستن بی سابقه اینترنت در کل کشور روز دوشنبه ۵ آذر حکومت ایران طرفدارانش را به خیابان کشاند و از آن‌ها خواست تا خود پاسخ معترضان را بدهند. در این میان فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در تجمع حامیان حکومت که در میدان انقلاب تهران برگزار شد، گفت: «باور کنید جنگی که این روزها در خیابان‌های ما آغاز شد یک سناریوی جهانی بود. این جنگ تمام شد و شما دقیق عمل کردید. آن زمانی که نمی‌بایست به پیاده نظام‌های دشمن پیوندید نجیبانه صف خود را جدا کردید و امروز که باید به صحنه می‌آمدید، آمدید و دشمن فروپاشید و اسلام زنده شد.»

پیش از این، سالار آبنوش، فرمانده عملیات سازمان بسیج اعتراضات سراسری در ایران را «جنگ جهانی تمام عیار» توصیف کرده و گفته بود

«فقط خدا ما را نجات داد.» آبنوش در یک سخنرانی در تاریخ ۳۰ آبان عنوان کرده بود: «جنگ جهانی تمام عیاری علیه نظام و انقلاب وضع حمل کرد و خوشبختانه نوزاد آن در لحظه تولد فوت کرد.»

حمید بعیدی‌نژاد، سفیر ایران در بریتانیا نیز در واکنش به پوشش اعتراض‌های اخیر در ایران در رسانه‌های فارسی زبان، اعلام کرده که از آن‌ها شکایت کرده است. بعیدی‌نژاد گفت: «سفارت کشورمان در لندن در نامه رسمی به نهاد

نظارت بر شبکه های تصویری در انگلیس (آفکام)، از شبکه های معاند فارسی زبان همچون BBC فارسی، ایران اینترنشنال و من و تو، به علت تحریف مغرضانه تحولات اخیر ایران و دعوت به خشونت گسترده علیه نهادهای مدنی ایران شکایت، و خواستار اجرای قانون نسبت به آن ها گردید».

روز چهارشنبه ۲۹ آبان دولت فرانسه از گزارش ها درباره کشته شدن تعداد زیادی از معترضان به شدت ابراز نگرانی کرد و از حکومت ایران خواست به تعهدات حقوق بشری بین المللی خود احترام بگذارد. پیشتر آلمان، آمریکا، سوئد و سازمان ملل هم در موضع مشابهی خواستار پایان سرکوب و احیای اینترنت در ایران شده بودند.

پادشاه عربستان هم روز چهارشنبه ۲۹ آبان از ایران خواست از «ایدئولوژی توسعه طلبانه» خود که به مردم ایران «آسیب میزند» دست بردارد.

محمود واعظی، رئیس دفتر رئیس جمهوری ایران نیز اعتراضات آبان را به کشورهای خارجی نسبت داد و گفت: «اروپا و آمریکاها، رژیم صهیونیستی و برخی کشورها فکر کردند اگر ۴ نفر اغتشاش کردند و چند جا را آتش زدند این افراد مردم ایران هستند؛ خیلی ذوق زده شدند و ابراز خوشحالی کردند؛ در صورتی که اینها، ملت ایران را نمی شناسند.» آقای واعظی اعتراض ها و انتقادات به وضع معیشتی مردم را «مشکل درون خانوادگی» خوانده و گفت که این مشکلات «در درون ایران حل می شود».

محمدعلی عزیزجعفری، فرمانده سابق سپاه طی یادداشتی گفت: «بی خبری مقام مسئول ما از زمان گران شدن بنزین و اطلاع در صبح جمعه خبر جدیدی برای مردم بود اما تعجب برانگیز نبود. چون بیش از ۶ سال است مردم معیشت خود را دست خوش همین بی خبری ها می بینند. فقط نمی دانند چگونه باید اعتراض شان را به گوش ایشان برسانند که بدخواهان فرصت سوء استفاده پیدا نکنند.

محسن حاجی میرزایی، وزیر آموزش و پرورش، در خصوص انتشار ویدئویی

در فضای مجازی از انتقال دستگیر شدگان اعتراضات اخیر به یک مدرسه گفته است: «مدیر مدرسه‌ای که در فیلمی نشان داده شد برای انتقال بازداشتی‌های اعتراضات از آن استفاده شده، این موضوع را تکذیب کرده و گفته فیلم مربوط به اکنون نیست.»

پروانه سلحشوری، نماینده مردم تهران در مجلس نیز در پایخ به این فرمانده سابق سپاه گفت: «مردم صدای اعتراض‌شان را رسانند اما با گلوله و بازداشت، جواب کوچک و بزرگ را دادند. عده‌ای تخریب‌گر در کنار مردمی که فقط به وضع معیشت خویش معترض بودند، قرار داده شدند. قلع و قمع مردم، با جنگ جهانی و کربلای ۴ مقایسه شد. به نام دین، دستور ذبح و شکنجه مردم سیمای غیرملی صادر شد.»

کانون نویسندگان ایران در آستانه سیزده آذر، روز مبارزه با سانسور، با انتشار بیانیه‌ای، به کشتار معترضان از سوی نیروهای امنیتی ایران اعتراض و اعلام کردند: «جایای ایران داغدار فجایی است که از رویارویی مردم با مجریان دستگاه سانسور بر جای مانده است.»

علاوه بر تعدادی از هنرمندان ایرانی، برخی هنرمندان غیر ایرانی نیز به اعتراضات اخیر ایران واکنش نشان داده‌اند. ژولیت بینوش بازیگر سرشناس فرانسوی که تجربه کار با عباس کیارستمی فیلمساز فقید ایرانی را دارد و با ایران آشنا است در پستی بر روی اینستاگرام با صورتکی گریان و قلبی شکسته نوشته به یاد دوستانش در ایران است و اوضاع را غم‌انگیز و بی‌رحمانه توصیف کرده است.

قطع کامل اینترنت مردم ایران را از گردش آزاد اطلاعات بیش از پیش محروم کرد، فارغ از این موضوع قطع ارتباطات خسارت زیادی به کسب و کارهای آنلاین در ایران که شمار آنان ده‌ها هزار تخمین زده می‌شود وارد کرد.

موسسه نتبلاکز که قطعی و اختلال در اینترنت را رصد می‌کند، برآورد کرده که میزان خسارت ناشی از قطع اینترنت در ایران طی پنج روز نخست اعتراضات

بیش از ۳۰۶ میلیون دلار بوده است. این رقم با توجه به دلار ۱۲۰۰۰ تومانی در ایران، معادل سه هزار و ۶۷۲ میلیارد تومان است.

بر اساس آمارهای مستند شده هرانا، دست کم ۷۱۹ نقطه یا حداقل ۱۰۴ شهر به شرح ذیل صحنه اعتراضات بودند:

اراک، اردبیل، ارومیه، اسلامشهر، امیدیه، اندیمشک، اهر، اهواز، ایرانشهر، ایلام، آبادان، بابل، بندرعباس، بندر امام خمینی، بهارستان، بهبهان، بوشهر، بوکان، بومهن، بیرجند، پاسارگاد، پردیس، پرند، پلدختر، تبریز، تنکابن، تهران، جم، جوانرود، چابهار، چغادک، چهاردانگه، خاش، خرم آباد، خرمشهر، دزفول، دماوند، دهدشت، دورود، رامهرمز، رباط کریم، رشت، رفسنجان، رویان، زاهدان، زنجان، ساری، ساوه، سرباز، سرپل ذهاب، سروآباد، سقز، سنندج، سیرجان، شهر قدس، شهرکرد، شهریار، شوشتر، شیراز، صدرا، عباس آباد، فسا، فولادشهر، قائمشهر، قزوین، قشم، قلعه حسن خان، قم، کازرون، کرج، کرمان، کرمانشاه، کنگان، کهنوج، گچساران، گرگان، گرمسار، گناباد، گناوه، لیکک، ماهشهر، مریوان، مسجد سلیمان، مشهد، ملاثنانی، ملک شهر، مهدیشهر، میاندوآب، نجف آباد، نکا، نیشابور، نیکشهر، هشتگرد، همدان، ورامین، یاسوج، یزد.

به گفته محمد جواد کولیوند، نماینده مردم کرج در مجلس این اعتراضات در روز اول جمعه ۲۴ آبان ماه در ۷۱۹ نقطه از کشور رخ داد. هر چند وی منظور خود از «نقطه» را توضیح نداد.

اعتراضات در تمام استانهای کشور به غیر از استان خراسان شمالی گزارش شده است.

برای درک بهتر وضعیت اعتراضات به نقشه پراکندگی آن در تصویر ذیل بنگرید - نقاط سیاه شهرهایی است که گزارش از جان باختن معترضان داشته است

استان	جانباختگان ثبت شده
تهران	۱۴۲
خوزستان	۵۹
البرز	۳۴
کرمانشاه	۳۱
فارس	۲۵
اصفهان	۲۴
کردستان	۷
کرمان	۲
جمع کل	۳۲۴

بعضی از کشته‌شدگان در تجمعات اعتراضی شرکت کرده بودند، در حالی که بعضی دیگر فقط شاهد و تماشاگر اعتراضات بودند؛ برای عفو بین‌الملل این امکان وجود ندارد که مشخص کند هریک از کشته‌شدگان به کدام دسته تعلق داشته‌اند.

به جز چهار مورد، همه قربانیان بر اثر اصابت گلوله‌های نیروهای امنیتی - از جمله اعضای سپاه پاسداران و بسیج و مأموران نیروی انتظامی - جان باخته‌اند؛ گلوله‌های مرگبار این نیروها اغلب به سمت سر یا بالاتنه‌ی قربانیان شلیک شده و این نشان می‌دهد که هدف آنان شلیک به قصد کشتن بوده است. بر اساس اطلاعات دریافت شده از شاهدان عینی و بستگان قربانیان، برخی از جانباختگان مورد اصابت دو یا چند گلوله در نقاط مختلف بدنشان از جمله سر، قفسه سینه، شکم، بازو و پا قرار گرفتند و به برخی از آن‌ها از پشت تیراندازی شد.

برای تقریباً نیمی از کشته‌شدگان شناسایی شده، عفو بین‌الملل توانسته است اطلاعاتی در خصوص ناحیه جراحات‌هایی که منتهی به مرگشان شده، جمع‌آوری کند. مطابق این یافته‌ها، کشته‌شدگان در دستکم ۷۰ مورد از ناحیه

سر و یا گردن و در دستکم ۵۰ مورد از ناحیه سینه و یا قلب مورد اصابت گلوله قرار گرفتند. در یک مورد که بر عفو بین الملل آشکار شده، جان‌باخته بهمن جعفری بر اثر اصابت ۷۰ گلوله ساچمه‌ای فلزی یا بیشتر به سرتاسر بدنش که از فاصله نزدیک شلیک شده، کشته شده است.

نمودار زیر نشان می‌دهد که کشته‌شدگان شناسایی شده در کدام نقاط بدنشان مورد اصابت گلوله جنگی قرار گرفته‌اند.

بنا به گزارش‌ها، از چهار جان‌باخته دیگر، دو نفر به نام‌های فرامرز پورفرسادی (بزرگسال) و محسن محمدپور (کودک) بر اثر ضرب و جرح نیروهای امنیتی و جراحات مهلک در ناحیه‌ی سر جان‌باخته‌اند. بنا به مستندات و بر اساس اطلاعات دریافتی از یک منبع دست اول خارج از ایران، عفو بین الملل پیشتر ثبت کرده بود که بهمن جعفری بر اثر اصابت چهار گلوله به سر و شکمش جان باخت. عفو بین الملل متعاقباً از طریق یک منبع دست اول داخل ایران دریافت که بهمن جعفری بر اثر اصابت ۷۰ گلوله‌ی ساچمه‌ای فلزی یا بیشتر به سرتاسر بدنش که از فاصله نزدیک شلیک شده، کشته شده است.

اطلاعات ثبت شده در نمودار مبتنی بر اطلاعات دریافتی درباره

۱۵۲ کشته‌شدگان شناسایی شده است، با در نظر گرفتن این نکته که به بعضی از کشته‌شدگان در بیش از یک ناحیه از بدنشان شلیک شده است.

دو نفر دیگر به نام‌های یدالله حاجیتاریپور (بزرگسال) و زیبا خوش‌گوار (بزرگسال) بر اثر اشتیاق گاز اشک‌آور جان باختند.

شرح جراحات‌ها در گواهی فوت یا جواز دفن ۳۵ نفر از کشته‌شدگان که در اختیار عفو بین‌الملل قرار گرفته اظهارات شاهدان عینی را مورد تأیید قرار می‌دهد که نیروهای امنیتی عمداً به سر یا بالاتنه‌ی معترضان شلیک می‌کردند. بنا به مندرجات این گواهی‌های رسمی، علت جان باختن ۸ نفر از این کشته‌شدگان جراحات مهلک در ناحیه‌ی سر بوده است؛ ۱۵ نفر از آن‌ها بر اثر جراحات مهلک در ناحیه‌ی سینه یا قلب جان باخته‌اند؛ سه نفر بر اثر جراحات مهلک در ناحیه‌ی سینه و شکم جان باخته‌اند؛ و یک نفر بر اثر جراحات مهلک در ناحیه‌ی شکم، یک نفر بر اثر جراحات مهلک در ناحیه‌ی ران و لگن و یک نفر دیگر بر اثر جراحات مهلک در ناحیه‌ی سینه، سر، لگن و ران جان باخته‌اند. در شش مورد باقیمانده، گواهی‌ها حاوی هیچگونه اطلاعاتی در مورد ناحیه جراحات در بدن کشته‌شدگان نیست.

بررسی گواهی فوت ۲۴ کشته‌شده که به دست عفو بین‌الملل رسیده نشان می‌دهد که در تعدادی از موارد، علت مرگ به صورت ناقص ثبت شده و یا حقایق مرتبط با چگونگی مرگ جان‌باخته تحریف شده است. در گواهی فوت ۱۲ نفر از این ۲۴ نفر که مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند، علت مرگ «اصابت گلوله» ثبت شده است، اما در گواهی فوت ۱۱ نفر، از عبارات مبهمی نظیر اصابت «جسم سخت یا تیز»، «جسم پرشتاب» یا «جسم نفوذی» برای توضیح علت مرگ استفاده شده است. در میان آن ۱۲ مورد از گواهی‌های فوت که به اصابت گلوله اشاره دارند، گواهی اضافه می‌کنند که «عملکرد وسایل جنگی خارج از جنگ» موجب مرگ جان‌باخته شده است. دو مورد از ۲۴ گواهی فوت (که یکی از آن‌ها به اصابت گلوله اشاره دارد و دیگری به اصابت جسم

پرشتاب) علت مرگ «خشونت توسط دیگران» عنوان شده است و هیچ اطلاعات بیشتری در این رابطه ارائه نشده است.

انکار حقایق و پنهانکاری حکومت با وجود گذشت دو سال از کشتارهای آبان، ۱۳۹۸ مسئولان حکومت هنوز در مورد آمار واقعی کشته‌شدگان لاپوشانی می‌کنند و همچنان حقایق مربوط به شرایط و علل مرگ کشته‌شدگان را انکار و مخدوش می‌نمایند.

در ابتدا، مسئولان حکومتی ادعا کردند که به خاطر زمانبر بودن پروسه طبقه‌بندی قربانیان بر حسب سطح و نوع درگیریشان در اعتراضات نمی‌توانند آمار کشته‌شدگان را منتشر کنند. مسئولان گفتند که این طبقه‌بندی در «شهید» خواندن قربانی موثر خواهد بود که در نهایت باعث می‌شود خانواده‌های آنها از غرامت مالی و یا مزایای دیگر بهره‌مند شوند.

در رابطه با ۱۴ نفر از کشته‌شدگان شناسایی شده، عفو بین‌الملل هم گواهی فوت و هم جواز دفن آنها را به دست آورده است. به علاوه، جواز دفن ۱۱ نفر از کشته‌شدگان شناسایی شده و گواهی فوت ۱۰ نفر از کشته‌شدگان شناسایی شده در اختیار عفو بین‌الملل قرار گرفته است.

وبسایت رسمی رهبری، علی خامنه‌ای، «پاسخ به گزارش دبیر شورای عالی امنیت ملی درباره نحوه مدیریت وضعیت جان‌باختگان و مصدومین مقام‌های مسئول کشته‌شدگان را در سه دسته قرار داده‌اند: کسانی که «شهروند عادی» نامیده شده‌اند و «بدون داشتن هیچگونه نقشی در اعتراضات و اغتشاش‌های اخیر و در میانه درگیری‌ها جان باخته‌اند»؛ کسانی که در جریان شرکت مسالمت‌آمیز در اعتراضات «به هر نحو جان خود را از دست داده‌اند»؛ و کسانی که در جریان درگیری‌های مسلحانه با نیروهای امنیتی کشته شده‌اند.

در ۱۲ خرداد ۱۳۹۹ مجتبی ذوالنور، رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس در زمان اعتراضات آبان، ۱۳۹۸ برای اولین بار از زبان یکی از مسئولان جمهوری اسلامی، آمار رسمی کشته‌شدگان در جریان اعتراضات را ۲۳۰ نفر اعلام کرد. او

این اظهارات را در پایان نشست جلسه مقابله با کرونا در وزارت کشور به رسانه‌ها بیان کرد. مجتبی ذوالنور ادعا کرد ۷ درصد از قربانیان (۱۶ نفر) در جریان «درگیری‌های مستقیم مسلحانه با نیروهای انتظامی» جان باخته‌اند، ۱۶ درصد (۳۷ نفر) «در حمله به مراکز نظامی و انتظامی»، جان خود را از دست دادند، ۳۱ درصد (۷۱ نفر) در «حمله به مراکز عمومی» جان باخته‌اند. برای دو دسته اخیر او گفت مهاجمان مسلح نبوده‌اند. درباره بقیه آن‌ها، مجتبی ذوالنور ادعا کرد ۲۶ درصد (۶۰ نفر) جزو «آشوبگران» بودند و به دلایل نامعلوم جان باخته‌اند. بالاخره او ادعا کرد ۲۰ درصد از جان‌باختگان «در قالب نیروهای تامین کننده امنیت و نظم که شامل بسیج و نیروهای مردمی می‌شوند» بوده‌اند.

مقامات ایران برای انکار و تحریف حقیقت پیرامون کشتار جمعی معترضان یک استراتژی دوگانه تعریف کرده‌اند.

آن‌ها از یکسو، استفاده از روش‌های مرگبار را تحت عنوان جلوگیری از آسیب به اموال عمومی توجیه کرده‌اند. در حالی که عفو بین‌الملل گزارشاتی مبنی بر مشارکت افرادی در لباس غیرنظامی در تحریق یا تخریب بانک‌ها، ایستگاه‌های پلیس و حوزه‌های علمیه دریافت کرده است، این سازمان در موقعیتی نبوده که بتواند هویت آن‌ها را روشن کند. تعداد زیادی از معترضانی که توسط عفو بین‌الملل مورد مصاحبه قرار گرفتند عنوان کرده‌اند که شاهد آتش‌زدن اماکن و تخریب اموال عمومی توسط لباس شخصی‌هایی بوده‌اند که یا در کنار نیروهای امنیتی و یا به طور بدیهی با آشنایی و تفاهم با آن‌ها دست به این اعمال می‌زدند. در هر حال، عفو بین‌الملل تأکید می‌ورزد که تخریب اموال عمومی استفاده از سلاح مرگبار علیه معترضانی که هیچ تهدید قریب الوقوع جانی یا آسیب جدی متوجه نیروهای امنیتی یا دیگران نمی‌کرده‌اند را توجیه نمی‌کند.

از سوی دیگر، مقام‌ها و مسئولان بارها، در اظهاراتی خلاف واقع یا در ویدئوهای تبلیغاتی که از تلویزیون جمهوری اسلامی پخش شده، گفته‌اند که اکثر کشته‌شدگان توسط «اغتشاشگران» یا «عوامل مشکوک» وابسته به حوادث

اخیر،» ۱۳ آذر ۱۳۹۸

روزنامه ایران، «گزارش وزیر کشور از حوادث اخیر»، ۷ آذر ۱۳۹۸ «دشمنان» جمهوری اسلامی ایران کشته شده‌اند. در همین راستا، مقام‌ها و مسئولان متعاقباً ادعا کرده‌اند که سلاح‌های به کار رفته برای کشتن قربانیان از نوع سلاح‌های مورد استفاده توسط نیروهای حکومتی نبوده است.

برای نمونه، علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی کشور، ۲۱ آذر ۱۳۹۸ در مصاحبه‌ای با رسانه‌ها گفته است: «بیش از ۸۵ از جان‌باختگان رخدادهای اخیر در شهرستانهای تهران در هیچ‌یک از تجمع‌های اعتراضی حضور نداشته‌اند و به صورت مشکوک با سلاح‌های سرد و گرم غیرسازمانی کشته شده‌اند. لذا اجرای پروژه کشته سازی از سوی معاندان در این منطقه قطعی است».

به همین منوال، حسن روحانی، رئیس جمهور وقت کشور، ۱۳ آذر ۱۳۹۸ گفته بود: «در پزشک قانونی هم مشخص است که اینها چه نوع گلوله‌های است. این گلوله‌ها مشخص است و اصلاً در اختیار نیروی انتظامی یا سپاه و بسیج نیست و معلوم است که این گلوله با چه سلاحی شلیک شده است».

این در حالی است که، انبوه ویدئوهایی که «واحد تأیید محتوای دیجیتال» در سازمان عفو بین‌الملل مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و همچنین تعداد زیادی از روایت‌های شاهدان عینی که در اختیار این سازمان قرار گرفته، آشکارا نشان می‌دهند که افرادی که به روی معترضان و شاهدان غیرمسلح آتش گشوده‌اند از اعضای نیروهای امنیتی ایران، از جمله نیروهای سپاه پاسداران و بسیج و مأموران نیروی انتظامی، بوده‌اند.

بنا به اطلاعات عفو بین‌الملل، تنها در دو تجمع اعتراضی در ماهشهر، در استان خوزستان، گچند معترض مسلح به تبادل آتش با نیروهای امنیتی پرداخته بودند که به جان باختن یک عضو سپاه پاسداران و یک مأمور نیروی انتظامی منجر شد. یکی از این درگیری‌ها روز ۲۷ آبان در محله‌ی چمران (معروف به جراحی) رخ داده بود، و درگیری دیگر در محله‌ی طالقانی (معروف به کوره) روز ۲۷

آبان شروع شده و تا ساعات اولیه ی ۲۸ آبان ادامه یافته بود.

بنا به اظهارات معترضان و شاهدانی که در محل حضور داشته‌اند و همچنین با توجه به ویدئوهایی که عفو

بین‌الملل مورد تجزیه و تحلیل قرار داده، حتی در جریان این دو درگیری نیز نیروهای امنیتی استفاده‌ی خود از سلاح‌های مرگبار را به مقابله با کسانی که حامل تهدیدات جانی عاجل بودند محدود نکرده، و با شلیک گلوله به سمت معترضان غیرمسلح، تعدادی از آن‌ها را نیز کشتند.

خبرگزاری جمهوری اسلامی، «شمخانی با خانواده‌ی جان‌باختگان حوادث اخیر دیدار کرد»، «۲۱ آذر ۱۳۹۸؛ خبر آنلاین، «جزئیاتی جدید درباره‌ی کشته‌شدگان آبان ماه ۹۸ در شهرستان غرب تهران»، «۲۱ آذر ۱۳۹۸»

خبرگزاری جمهوری اسلامی، «روحانی: دستگیرشدگان بی گناه، آزاد شوند»، «۱۳ آذر ۱۳۹۸»

عفو بین‌الملل در جریان تحقیقات خود دریافته است که خانواده‌های جان‌باختگان در اعتراضات همواره از حضور در فرایند کالبدشکافی که از سوی سازمان پزشکی به منظور صدور جوان دفن انجام می‌شود، محروم شده‌اند و اسناد و مدارک مربوط به یافته‌های کالبدشکافی‌ها در خصوص نوع سلاح و مهمات مورد استفاده در اختیار آنان گذاشته نشده است. همچنین، گروهی از خانواده‌های قربانیان که عفو بین‌الملل با آن‌ها گفت‌وگو کرده همواره گفته‌اند که به آن‌ها اجازه در خواست کالبدشکافی مستقل نداده‌اند و وادار شده‌اند که عزیزانشان را سریعاً و در حضور مأموران اطلاعاتی و امنیتی به خاک بسپارند.

در چندین مورد دیگر، مسئولان از تحویل دادن وسایل شخصی قربانیان، از جمله تلفن‌های همراهشان، به بستگان آنان امتناع کردند؛ چنین رفتاری این ظن را تقویت می‌کند که ممکن است که این وسایل حاوی شواهدی از اقدامات غیرقانونی مأموران دولت و حکومت بوده باشد.

بدرفتاری‌ها و آزاررسانی‌هایی که در بالا اشاره شد بخشی از روال گسترده‌تر اقدامات مأموران در برخورد با خانواده‌های جان‌باختگان در اعتراضات آبان ماه است و به نظر میرسد هدف از آن جلوگیری از انتشار شواهد و مدارکی است که نشان‌دهنده ارتکاب جرایم‌اند.

مقام‌ها و مسئولان ایرانی، از جمله وزیر وقت کشور ایران، به عنوان بخشی از راهبردشان برای انکار یا تحریف حقایق مربوط به کشتارهای آبان، ۱۳۹۸ همچنین ادعا کرده‌اند که تعداد مأموران نیروی انتظامی، نیروهای بسیج و نیروهای اطلاعاتی و امنیتی که در جریان اعتراضات مجروح یا کشته شده‌اند دو برابر تعداد معترضان کشته شده یا مجروح شده است.

این در حالی است که اطلاعات منتشرشده در رسانه‌های خبری وابسته به حکومت هم این ادعا را تأیید نمی‌کند.

بنا به محاسبات عفو بین‌الملل، این منابع در مجموع از جان باختن پنج نفر از اعضای نیروهای امنیتی در جریان اعتراضات خبر داده‌اند. همچنان که قبلاً اشاره شد، دو نفر - یک عضو سپاه پاسداران و یک مأمور نیروی انتظامی - ۱۷ در ماهشهر، در استان خوزستان جان باخته‌اند؛ گفته می‌شود دو نفر دیگر - یک عضو سپاه.

روزنامه ایران، «رحمانی فضل‌ی: با قطع اینترنت جلوی هزینه بیشتر را گرفتیم/ دو بار با اعلام طرح، هجوم به پمپ بنزین‌ها آغاز شد، گزارش وزیر کشور از حوادث اخیر»، ۷ آذر ۱۳۹۸

خبرگزاری دفاع مقدس، «شهدای اغتشاشات اخیر را بیشتر بشناسیم»، ۶ آذر ۱۳۹۸

۱۶ تابناک، «دیدار سرلشکر سلامی با خانواده شهید مدافع امنیت»، ۱۱ دی ۱۳۹۸

خبرگزاری جمهوری اسلامی، «جانشین فرمانده یگان‌های ویژه ناجا: شهید

«رضا صیادی» نماد ایثار و رشادت در جامعه است»، ۲۹ آبان ۱۳۹۸

پاسداران ۱۸ و یک عضو نیروهای بسیج - ۱۹ در ملارد، در استان تهران، با چاقو کشته شده‌اند؛ بنا به گزارش‌ها، یک مأمور نیروی انتظامی نیز در کرمانشاه، در استان کرمانشاه، با چاقو کشته شده است.

بنابه ادعای مقام‌ها و مسئولان، یک عضو دیگر نیروهای بسیج، به نام مجید شیخی، ۲۶ آبان در اسلامشهر، در استان تهران، مورد اصابت گلوله قرار گرفته و جان باخته است. با این حال، یکی از بستگان این قربانی، در مصاحبه‌ای با «ایران اینترنشنال» (شبکه‌ی تلویزیونی فارسیزبانی که در بریتانیا مستقر بوده و مخاطبان گسترده‌ای در ایران دارد) گفته است که مجید شیخی از معترضان بوده و مسئولان خانواده او را زیر فشار گذاشته و گفته بودند که برای تحویل گرفتن جنازه‌اش باید او را، به دروغ، به عنوان عضو نیروهای بسیج معرفی کنند. خویشاوند این قربانی گفته است که تصویری که رسانه‌های خبری وابسته به حکومت منتشر کرده‌اند و مجید شیخی را با لباس نظامی نشان می‌دهد دستکاری شده است. ۲۱ به گفته‌ی دو متخصص تولیدات صوتی و تصویری، که طرف مشورت عفو بین‌الملل قرار گرفته، تصویر مورد نظر حاوی علائمی است که نشان‌دهنده دستکاری با استفاده از نرم‌افزار ویرایش تصویر است.

قوانین و استانداردهای بین‌المللی

یکی از حقوق اساسی و به رسمیت شناخته شده در حقوق بین‌الملل، از جمله در ماده ۶ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، این است که هیچ کس را نمی‌توان به صورت خودسرانه از حق حیات محروم کرد. انجام تحقیقات درباره مرگ‌هایی که احتمال می‌رود قتل باشند، لازمه صیانت از حق حیات است. این الزام، احترام و حفاظت از حق حیات را در عمل ممکن می‌سازد و پاسخگویی و جبران خسارت را، در مواردی که احتمال نقض حق حیات مطرح است، ارتقا می‌دهد. قصور در اجرای وظیفه انجام تحقیقات، نقض حق حیات است.

تحقیقات و محاکمات برای جلوگیری از تکرار موارد نقض حقوق در آینده ضروری هستند و باعث ترویج پاسخگویی و عدالت، تحقق حق دانستن حقیقت و برخورداری از اقدامات جبرانی و همچنین حاکمیت قانون خواهند شد.

نیروهای انتظامی و امنیتی وظیفه دارند که به حق حیات احترام بگذارند و از آن پاسداری کنند. برای این منظور، «اصول اساسی سازمان ملل در مورد استفاده از قوه قهریه و استفاده از سلاح گرم» مقرر میدارد که نیروهای انتظامی و امنیتی سلاح‌های گرم را علیه اشخاص به جز در موقع دفاع از خود یا دیگران در قبال تهدید قریبالوقوع مرگ یا صدمه جدی نباید به کار گیرند و در هر حال استفاده از سلاح‌های گرم کشنده تنها زمانی مجاز است. خبرگزاری تسنیم، «دیدار آیت‌الله جنتی با خانواده شهید امنیت مرتضی ابراهیمی»، ۵ آذر ۱۳۹۸.

مشرق نیوز، «فیلم: تشییع پیکر شهید امنیت مصطفی رضایی»، ۲۹ آبان ۱۳۹۸. خبرگزاری مهر، «دیدار با خانواده شهید امنیت و حضور در دانشگاه رازی کرمانشاه»، ۱۹ آذر ۱۳۹۸.

شیرگاه خبر، «شهید بسیجی مجید شیخی در اغتشاشات غرب استان تهران/ نحوه شهادت مانند ترورهای دهه ۶۰ است»، ۹ آذر ۱۳۹۸.

برای حفاظت از جان قطعاً غیرقابل اجتناب باشد. چنانچه استفاده از سلاح اجتناب‌ناپذیر باشد، ماموران باید تنها به میزانی از آن استفاده کنند که برای رسیدن به هدف مشروعشان ضروری است و به شکلی که حداقل خسارت یا جراحت را ایجاد کند.

براساس «پروتکل مینه‌سوتا سازمان ملل در خصوص تحقیق درباره مرگ‌های ناشی از اقدامات احتمالاً غیرقانونی»، در روند تحقیقات باید تمام اقدامات منطقی لازم برای تحقق موارد زیر اتخاذ شود:

«الف) شناسایی قربانیان؛

ب) بازیابی و حفظ تمام مدارک و اسناد حاکی از علت مرگ، هویت عاملان

و شرایط منجر به مرگ؛

(ج) شناسایی شاهدان احتمالی و دریافت و تهیه شهادت از آن‌ها در رابطه با مرگ و شرایط پیرامون آن

؛ (د) تعیین علت، شیوه، محل و زمان مرگ و همه شرایط پیرامون؛

(ه) تعیین اینکه چه کس و یا کسانی در گیر اتفاق منجر به مرگ بودند و اینکه مسوولیت مرگ متوجه چه کسی یا کسانی است». (بند ۲۵).

درخواست‌ها

عفو بین‌الملل، همسو با یافته‌های تحقیقات خود که در بالا تشریح شد، از مقام‌ها و مسئولان ایران می‌خواهد که اقدامات زیر را انجام دهند:

- تمام اطلاعات و اسناد و مدارک موجود در خصوص تعداد کشته‌شدگان در اعتراضات آبان ۱۳۹۸ شامل هویت و سن آنان و مکان و علت و شرایط جانب‌اختشان را در اختیار عموم قرار دهند.

- تضمین کنند که تحقیقات کیفری جامع، مستقل و بی‌طرف، در مورد کشتار معترضان و عابران در اعتراضات آبان ۱۳۹۸ انجام شود و متهمان به مشارکت کیفری در این اقدامات در دادگاه‌هایی مطابق با موازین بین‌المللی حاکم بر دادرسی عادلانه، و بدون توسل به مجازات اعدام، مورد محاکمه قرار می‌گیرند

- از خانواده‌های کشته‌شدگان و سایر کسانی که به نمایندگی از قربانیان به دنبال کشف حقیقت، اجرای عدالت و جبران خسارت هستند در برابر تهدید، آزار، ارباب، دستگیری و بازداشت خودسرانه و سایر اقدامات تلافی‌جویانه‌ی مسئولان دولتی یا سایر عوامل در گیر محافظت کنند.

با توجه به بحران مصونیت مسببان نقض حقوق بشر از مجازات در ایران و عمق موارد حقوق بشر نقض شده توسط حکومت ایران، عفو بین‌الملل از کشورهای عضو شورای حقوق بشر سازمان ملل می‌خواهد که اقدامات زیر را انجام دهند:

اصول اساسی استفاده از زور و سلاح‌های گرم توسط ماموران نیروی انتظامی، مصوب هشتمین کنگره سازمان ملل متحد درباره پیشگیری از جرو و رفتار با متخلفان، هاوانا، کوبا، ۲۷ اوت تا ۷ سپتامبر ۱۶.

- تاسیس یک سازوکار تحقیقاتی و پاسخگویی برای جمع‌آوری، حفظ و تجزیه و تحلیل شواهد مرتبط با جدیدترین جرائم بین‌المللی ارتکاب یافته در ایران، از جمله در بستر سرکوب اعتراضات آبان ۱۳۹۸، که بتواند مبنای محاکمه‌های منصفانه در آینده را فراهم سازد.

این سند حاوی مشخصات ۳۲۴ مرد، زن و کودکی است که بنا به مستندات سازمان عفو بین‌الملل به دست نیروهای امنیتی ایران کشته شدند؛ این کشتار با سرکوب معترضان در جریان اعتراضاتی صورت گرفت که در فاصله‌ی ۲۴ تا ۲۸ آبان ۱۳۹۸ به دنبال افزایش ناگهانی قیمت بنزین شکل گرفت.

عفو بین‌الملل بر این باور است که تعداد واقعی کشته‌شدگان بیشتر است. این سازمان از اسامی دیگری که در فضای مجازی به عنوان جان‌باختگان اعتراضات آبان ۱۳۹۸ گزارش شده‌اند آگاه است، اما بر اساس پیگیری‌ها و ارزیابی‌های صورت گرفته، این طور تشخیص داده که هنوز جزئیات قابل اطمینان کافی برای افزودن این اسامی به فهرست کشته‌شدگان ثبت شده را ندارد. عدم دسترسی به اطلاعات، تا حد زیادی، به دلیل جو ترس و خفقانی است که مقامات ایجاد کرده‌اند و این باعث شده که تعداد کمتری از خانواده‌ها و افراد مطلع تمایل به صحبت داشته باشند.

عفو بین‌الملل فهرستی به زبان فارسی از تعدادی از این اسامی گزارش شده در حساب‌های تلگرام، اینستاگرام و توییتر خود منتشر کرده و از کسانی که اطلاعات بیشتری در مورد آن‌ها یا سایر کشته‌شدگان تاکنون شناسایی نشده دارند دعوت کرده با این سازمان تماس بگیرند. گزینش اسامی فهرست شده در این فراخوان بر اساس میزان اطلاعات موجود به صورت آنلاین درباره تاریخ، محل و چگونگی مرگ و یا موجود بودن عکس‌هایی بوده است که به

کشته‌شدگان یا محل دفن آن‌ها منتسب شده است.

عفو بین‌الملل به این نتیجه رسیده است که استفاده‌ی نیروهای امنیتی از سلاح‌های مرگبار علیه کشته‌شدگان در اکثریت وسیعی از موارد اقدامی غیرقانونی بوده است. بنا به تحقیقات گسترده‌ای که این سازمان انجام داده است

۱

در نسخه‌ی اولیه‌ای از این سند که اردیبهشت (۱۳۹۹ می) ۲۰۲۰ منتشر شد، جزئیات مرتبط با مرگ ۳۰۴ نفر مستند شده بود. در آن زمان، هویت ۶۵ جان‌باخته از ۳۰۴ مرگ تأیید شده، همچنان نامشخص باقی مانده بود. در فاصله اردیبهشت ۱۳۹۹ تا آبان ۱۴۰۰ سازمان عفو بین‌الملل توانست هویت ۲۴ جان‌باخته دیگر را شناسایی کند. ۳ نفر از این ۲۴ جان‌باخته در شهریار جان‌باخته‌اند که عفو بین‌الملل قبلاً در آنجا مرگ تعدادی جان‌باخته که هویتشان هنوز شناسایی نشده را ثبت کرده بود. عفو بین‌الملل علاوه بر این مطلع شد که محل واقعه منتهی به مرگ یک نفر از جان‌باختگان از پیش ثبت شده، علی محمد آقاپور، ملارد بوده است. از این رو، به منظور جلوگیری از شمارش مضاعف و حفظ دقت در شمار مرگ‌های مستند شده، عفو بین‌الملل ۴ مورد از مرگ‌های مرتبط با جان‌باختگان ناشناس از شهریار و ملارد را با ۴ ردیف جدید که در آن به نام و جزئیات دیگر مرتبط با جان‌باختگان اشاره دارد (ردیفهای ۲۱۶، ۱۹۰، ۱۰۰، ۲۳ در فهرست به روز شده) جایگزین کرده است. در نتیجه، تا ۲۵ آبان ۱۶ (نوامبر ۱۴۰۰) ۲۰۲۱ تعداد جان‌باختگانی که عفو بین‌الملل موفق شده جانباختن آنان را مستند و ثبت کند به ۳۲۴ نفر رسیده است.

۲

از جمله تجزیه و تحلیل ویدئوها، هیچ سندی وجود ندارد که نشان دهد معترضان سلاح گرم در اختیار داشتند و رفتارشان تهدید جانی قریب الوقوعی متوجه نیروهای امنیتی و دیگر افراد کرده بود. این سازمان از دو مورد استثنایی گزارش شده در شهر ماهشهر در تاریخ ۲۷ آبان و اولین ساعات ۲۸ آبان آگاه

است که باور می‌رود میان برخی معترضان و نیروهای امنیتی تبادل آتش صورت گرفته است. حداقل ۲۳۸ نفر از افرادی که مستندات مرگشان ثبت شده ظرف دو روز ۲۵ و ۲۶ آبان جان باخته‌اند.

با گذشت دو سال از این کشتار، خانواده‌های داغدار کشته‌شدگان همچنان برای افشای حقیقت و اجرای عدالت مبارزه می‌کنند، در حالی که مقام‌ها و مسئولان آنان را مورد آزار و ارباب شدید قرار می‌دهند.

در همین حال، امتناع مقامات ایران از افشای حقایق مربوط به تعداد کشته‌شدگان، انجام تحقیقات کیفری و حسابرسی از آمران و عاملان این کشتارها، درد و رنج خانواده‌ها را تشدید کرده است. در واقع، مقامات و مسئولان با به‌راه‌اندازی کارزاری برای آزار و ارباب خانواده‌های کشته‌شدگان و بازداشتن آنان از انتقاد علنی، به دنبال حفظ مصونیت از مجازات برای مسئولان کشتارها و خاموش کردن هرگونه صدای اعتراض بوده‌اند.

با توجه به ابعاد گسترده نقض حقوق بشر در جریان اعتراضات آبان ماه و همچنین با توجه به روال سازمان یافته‌ی مصونیت مسببان نقض حقوق بشر از مجازات که در ایران برقرار بوده، عفو بین‌الملل بار دیگر از کشورهای عضو شورای حقوق بشر سازمان ملل درخواست کرده است که فوراً موضوع تاسیس یک سازوکار تحقیقاتی در خصوص کشتار آبان را در دستور کار قرار دهند و راه‌های موثر برای روشن شدن حقیقت، برقراری عدالت، جبران خسارت از خانواده‌های کشته‌شدگان و تضمین عدم تکرار را شناسایی کنند.

روش تحقیق

عفو بین‌الملل، در ادامه‌ی تحقیقات مستمر خود در مورد سرکوب مرگبار اعتراضات در آبان، ۱۳۹۸ به تحقیق و تفحص درباره‌ی معترضان و رهگذران کشته‌شده در جریان این اعتراضات پرداخته است.

تا تاریخ ۲۵ آبان، ۱۴۰۰ عفو بین الملل با توجه به اطلاعاتی که از منابع معتبر دریافت کرده، مشخصات مرتبط با مرگ ۳۲۴ نفر را ثبت کرده است که توسط نیروهای امنیتی کشته شده‌اند.

در مورد ۱۵۰ نفر از کشته‌شدگان، عفو بین الملل توانسته است از افراد متأثر از واقعه، از جمله بستگان، همسایگان و دوستان کشته‌شدگان و شاهدان عینی، به طور مستقیم اطلاعات دریافت کند. در مورد ۱۳۳ نفر دیگر از کشته‌شدگان، عفو بین الملل مستندات جان باختن آنان را بر اساس اطلاعات دریافتی از فعالان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران در داخل و خارج کشور ثبت کرده است. ۳۰ مرگ نیز بر مبنای اطلاعاتی مستند شده است که این ۳ سازمان از طرف کادر پزشکی شاغل در مراکز درمانی که جان‌باختگان و مجروحان به آنجا منتقل شده بودند، دریافت کرده است. مرگ ۱۱ نفر دیگر را عفو بین الملل بر اساس ویدئوهای مستند کرده است که صداوسیما جمهوری اسلامی ایران در رابطه با اعتراضات آبان ۱۳۹۸ پخش کرده و حاوی مصاحبه‌هایی با خانواده‌های این جان‌باختگان بوده‌اند. برای تعدادی از این ۱۱ نفر، عفو بین الملل اطلاعات تکمیلی درباره‌ی نام، سن و نحوه کشته شدن آن‌ها از سوی فعالان حقوق بشری و روزنامه‌نگاران مستقل دریافت کرده است.

عفو بین الملل برای کسب اطمینان از موثق بودن اطلاعاتی که از فعالان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران دریافت کرده، با این افراد در خصوص منابع اطلاعاتی‌شان گفتگو کرده است؛ این منابع اطلاعاتی اغلب شامل بستگان، همسایگان، دوستان و آشنایان کشته‌شدگان و شاهدان عینی بوده‌اند. به همین صورت، در مورد افرادی که جان باختشان را اعضای کادر پزشکی گزارش کرده‌اند، عفو بین الملل با این منابع خبری گفتگو کرده تا از موثق بودن اطلاعات آنان و همچنین سطح ارتباطشان با سامانه‌ی ثبت مشخصات کشته‌شدگان در نهاد پزشکی محل خدمتشان، یا دسترسی‌شان به مستندات مربوط به جان‌باختگان کسب اطمینان کند.

در مورد هریک از افرادی که جان باختن‌شان به ثبت رسیده، عفو بین الملل

به جستجوی اینترنتی پرداخته و در صورت برخوردن به نوشته‌هایی در رسانه‌ها یا شبکه‌های اجتماعی که به قربانی مورد نظر مربوط می‌شده، این اطلاعات اینترنتی را با اطلاعاتی که مستقیماً از منابع دست اول یا دست دوم دریافت کرده مورد مقایسه و تطبیق قرار داده است.

در راستای روند تطبیق و هم‌سنجی اطلاعات دریافتی از منابع مختلف، عفو بین‌الملل به اعلامیه ترحیم و یا تصویر مزار بیش از نیمی از ۳۲۴ کشته‌شده ثبت شده دسترسی پیدا کرده است. این سازمان همچنین توانسته به تصویر سنگ قبر ۹۷ نفر از کشته‌شدگان و گواهی مرگ یا جواز دفن ۳۵ کشته‌شده دسترسی پیدا کند. گواهی‌های مرگ و جوازهای دفن در ایران تاریخ‌های تولد و وفات و علت مرگ را مشخص می‌کنند. تاریخ تولد و مرگ که روی سنگ قبر افراد حک می‌شود معمولاً با تاریخی که در گواهی فوت و جواز دفن ثبت شده مطابقت دارد. خانواده‌ها در صورتی می‌توانند به خاکسپاری عزیزانشان یا نصب سنگ قبر برای آنان اقدام کنند که جواز دفن از سوی سازمان پزشکی قانونی کشور صادر شده باشد؛ این سازمان زیر نظر قوه قضاییه فعالیت می‌کند. تصاویری که عفو بین‌الملل از محل دفن قربانیان به دست آورده اغلب وضعیت آن مکان را قبل از نصب سنگ قبر نشان می‌دهند. در بسیاری از این تصاویر، اعلامیه ترحیم یا پیام‌های یادبود حاوی اسم و عکس قربانی روی خاک مزار ۲۳۴ مرگ ثبت شده (بدون شناسایی هویت جان‌باخته) در فهرست مورخ اردیبهشت (۱۳۹۹م) بر اساس اطلاعات دریافتی از کارکنان مراکز درمانی شهرهای شهریار و ملارد و مستندسازی آن بود. اما از آن زمان و با ادامه تحقیقات عفو بین‌الملل، این رقم به ۳۰ نفر کاهش پیدا کرده، چرا که عفو بین‌الملل توانسته هویت چهار جان‌باخته (سه نفر از شهریار و یک نفر از ملارد) را شناسایی کند و برای جلوگیری از شمارش مضاعف، این سازمان تعداد مرگ‌های ثبت شده مربوط به کشته‌شدگان شناسایی نشده از این دو شهر را از ۳۴ به ۳۰ نفر تقلیل داده است.

دیده می‌شود و در بعضی موارد، اسم و تاریخ مرگ جان‌باخته روی تخته‌ی

کوچکی در محل خاکسپاری ثبت شده است.

در تمام موارد، عفو بین الملل نهایت دقت را به کار برده تا از تکرار و انتساب جان باختن یک نفر به چند نفر جلوگیری کند. به همین منظور، اطلاعات دریافتی از منابع مختلف در مورد جان باختن هر نفر را به لحاظ زمان و مکان واقعه و سایر مشخصات انحصاری آن مورد مطابقت داده، مدخل‌های مربوط به هر نفر را با توجه به اطلاعات تازه و تأییدشده به‌روزرسانی کرده و هرگونه موردی که را ممکن بوده به فرد قبلاً ثبت شده‌های اشاره داشته باشد حذف کرده است.

در مورد ۲۵۷ نفر از ۳۲۳ نفر، عفو بین الملل نام و نام خانوادگی کشته‌شدگان را شناسایی کرده و در مورد ۵ نفر فقط نام یا نام خانوادگی آنان شناسایی شده است. در دو مورد عفو بین الملل اطلاعاتی درباره نام و یا نام خانوادگی احتمالی قربانی به دست آورده اما قادر به تأیید آن‌ها نبوده است.

در مورد ۶۱ نفر دیگر، اسامی کشته‌شدگان هنوز برای عفو بین الملل نامعلوم است. نیمی از این افراد (۳۱ نفر) از کشته‌شدگان شهریار یا ملارد در استان تهران بوده‌اند؛ این دو شهر از جمله مناطقی هستند که تلفات بسیار بالایی در کل کشور داشته‌اند. جان باختن ۳۰ نفر از این ۳۱ فرد را اعضای کادر پزشکی یکی از بیمارستانهای اصلی این منطقه به عفو بین الملل اطلاع داده‌اند؛ جنازه‌های زیادی در فاصله ۲۵ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸ به این بیمارستان انتقال یافته بود. نفر سی و پنجم از ملارد بر اساس ویدئویی شناسایی شده است که رسانه‌های حکومتی بدون اشاره به نام جان‌باخته منتشر کرده‌اند. ۱۲ نفر دیگر از این کشته‌شدگان از کرمانشاه بوده‌اند که یکی دیگر از مناطقی است که بیشترین تلفات را در کل کشور داشته است. جان باختن این افراد را تعدادی از فعالان و یک خبرنگار محلی وابسته به رسانه‌های حکومتی گزارش کرده‌اند؛ این خبرنگار به اطلاعاتی دسترسی داشته است که مسئولان محلی در خصوص تعداد کشته‌شدگان در این شهر تهیه و تنظیم کرده بودند. ۱۸ نفر باقیمانده از ساکنان این شهرها بودند: بهارستان، استان تهران (۳ نفر)؛ ملکشهر، استان اصفهان (۱ نفر)؛ ماهشهر، استان خوزستان (۱ نفر)؛ صدرا، استان فارس (۴ نفر)؛ چهاردانگه، استان تهران (۲ نفر)؛

فردیس، استان البرز (۱ نفر)؛ جوانرود، استان کرمانشاه (۱ نفر)؛ رباطکریم، استان تهران (۳ نفر)؛ سیرجان، استان کرمان (۱ نفر)؛ شیراز، استان فارس (۱ نفر).
 جان باختن دو نفر از این افراد را رسانه‌های حکومتی، بدون اشاره به اسامی کشته‌شدگان، گزارش داده‌اند؛ جان باختن ۱۱ نفرشان را فعالان محلی و قابل اعتمادی گزارش داده‌اند که در این باره تحقیقات محلی انجام داده بودند؛ پنج نفر باقیمانده از طریق گفتوگو با تعدادی از شاهدان عینی شناسایی شدند که شاهد کشته شدن افرادی در مقابل چشم خود بوده‌اند اما قربانیان را با اسم نمی‌شناخته‌اند. عفو بین‌الملل به عنوان بخشی از تحقیقات مستمر خود در مورد استفاده غیرقانونی از سلاح‌های مرگبار در جریان اعتراضات، انبوهی از تصاویر ویدئویی را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده که سندیشان را متخصصان «واحد تأیید

محتوای دیجیتالی این سازمان تأیید کرده است؛ در این ویدئوها دیده می‌شود که نیروهای امنیتی علیه معترضان و عابران غیرمسلح از سلاح گرم استفاده می‌کنند.

به علاوه، عفو بین‌الملل به منظور ثبت روند روایتهای رسمی در راستای انکار و تحریف ابعاد، علل و شرایط این کشتارها، رسانه‌های وابسته به حکومت را به طور منظم رصد کرده و اظهارات مسئولان بلندپایه‌ی ایران، از جمله علی خامنه‌ای، رهبر کشور، حسن روحانی، رئیس‌جمهور وقت، عبدالرضا رحمانی فضلی، وزیر وقت کشور و علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است.

مأموران اطلاعاتی و امنیتی به طور سازمان یافته خانواده‌های کشته‌شدگان در اعتراضات را مورد آزار و ارباب قرار داده‌اند تا مانع از آن شوند که این افراد علناً درباره‌ی جان باختن بستگانشان حرف بزنند. بسیاری از خانواده‌هایی که عفو بین‌الملل با آن‌ها گفتوگو کرده گفته‌اند که برای تحویل گرفتن جنازه‌های عزیزان‌شان، وادار به امضای تعهدنامه‌هایی شده‌اند مبنی بر این که در رسانه‌ها حرف نمی‌زنند و محدودیتهای وضع شده در مورد برگزاری مراسم یادبود برای

عزیزانشان را رعایت می‌کنند. همچنین، تقریباً در تمام مواردی که عفو بین‌الملل مستنداتشان را ثبت کرده، نیروهای اطلاعاتی و امنیتی در مراسم خاکسپاری و یادبود قربانیان حضور داشته‌اند تا از رعایت محدودیت‌های وضع شده کسب اطمینان کنند و این رویه شکل بارزی از ارعاب خانواده‌ها بوده است.

سن و جنسیت کشته‌شدگان

در میان ۳۲۴ کشته‌شده‌ای که عفو بین‌الملل مشخصاتشان را ثبت کرده، حداقل ۲۶۲ مرد بزرگسال، ۱۰ زن بزرگسال و ۲۲ کودک زیر ۱۸ سال شناسایی شده‌اند. ۲۱ نفر از این کودکان پسر بچه‌های ۱۲ تا ۱۷ ساله بوده‌اند و یک نفر دختر بچه‌ای بوده است که گفته می‌شود بین ۸ تا ۱۲ سال سن داشته است.

در خصوص ۲۰۱ نفر از کشته‌شدگان، عفو بین‌الملل توانست به اطلاعاتی درباره سن دقیق یا تقریبی آنها دست یابد. بر اساس این یافته‌ها، دستکم ۴۴ درصد کشته‌شدگان در دهه‌ی ۲۰ زندگی‌شان و ۲۶ درصد در دهه‌ی ۳۰ زندگی‌شان بودند.

۱. عباس منصوری (عساکره)

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۲. عباسی (نام کوچک نامشخص)

محل مرگ: صدرآ، فارس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به پشت

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۳. عبدالله آجرلو

محل مرگ: شهرک قدس یا اسلامشهر، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به لگن

منبع: افراد متأثر از واقعه

۴. عبدالله قویمی

محل مرگ: صدرآ، فارس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۴۶

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۵. عبدالرضا شیرزادی

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۰

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۶. ابوالفضل شعبانی

محل مرگ: بهارستان، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۸

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به سر

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۷. عدنان هلالی

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۸. احد پشاره دورقی

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۲

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به پشت پا یا

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۹. احمد چراغیان

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۴۰

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله به بازو و قلب

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۰. احمد قربانی دستچردی

محل مرگ: اصفهان، اصفهان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۴

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۱. احمد ابوعلی

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۷

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۲. احمد سعدی (جمالوله)

محل مرگ: شوشتر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص (احتمالاً ۱۷ ساله)

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله به قلب

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۳. اکبر لنگری

محل مرگ: کرج، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۳

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله به سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۷. علی بغلجی

محل مرگ: آبادان، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸. علی باوی

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله به سر

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۴. علی (پونسی) فیروزبخت

محل مرگ: جوهرود، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۵. علی آقایی

محل مرگ: نسیم‌شهر، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۱

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۶. علی اکبر ابروتن

محل مرگ: اسلامشهر، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۹. علی دبیری

محل مرگ: صدرا، فارس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: زیر ۱۸ سال

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۲۰. علی غزلوی

محل مرگ: خرمشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۲

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۲۱. علی حسینی (به علی همدانی هم شناخته می‌شود)

محل مرگ: مشکین‌دشت، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۱

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله به پهلو

منبع: افراد متأثر از واقعه

۲۲. علی ابوعلی (همچنین گزارش شده علی خواجه ابوعلی)

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۲۳. علی محمد آقاپور

محل مرگ: ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۵۰

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله به قلب

منبع: افراد متأثر از واقعه

۲۴. علی مرادی

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۵. علی موسوی

محل مرگ: رامهرمز، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۲

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به قلب

منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۶. علی رحمانی

محل مرگ: ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۴۵

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به گردن

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۷. علی صادقی

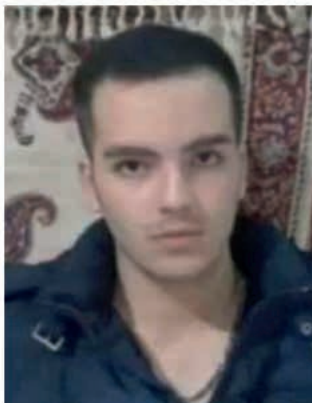
محل مرگ: استان اصفهان (شهر نامشخص)

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵-۲۸ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۳

علت گزارش شده مرگ: اصابت

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۸. علی سر تنی

محل مرگه ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۱

علت گزارش شده مرگه اصابت گلوله به شکم

منبع: افراد متأثر از واقعه

۲۹. علی تمیمی

محل مرگه اهواز، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۷

علت گزارش شده مرگه اصابت گلوله به سر

منبع: افراد متأثر از واقعه

۳۰. علیرضا انجوی

محل مرگه صدرآ، فارس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۶

علت گزارش شده مرگه اصابت گلوله به سر

منبع: افراد متأثر از واقعه

۳۱. علیرضا محمدزاده

محل مرگه بهارستان، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۹

علت گزارش شده مرگه اصابت گلوله به پهلو

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۳۲. علیرضا نیکجه

محل مرگ: شهریار، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به سینه

منبع: افراد متأثر از واقعه

۳۳. علیرضا نوری

محل مرگ: شهریار، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۷

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به سر

منبع: افراد متأثر از واقعه

۳۴. علیرضا استوان

محل مرگ: رباط کریم، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۷

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به سر

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۳۵. علیرضا شیدایی

محل مرگ: کرج، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۸

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به سر

منبع: افراد متأثر از واقعه

۳۶. الخمیسی (نام کوچک نامشخص)

محل مرگ: رامهرمز، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۳۷. آمنه شهپازی فرد

محل مرگ: ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۵

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به سر و گردن

منبع: افراد متاثر از واقعه

۳۸. امیر (شاهپور) لوجانی

محل مرگ: یزد، تهران

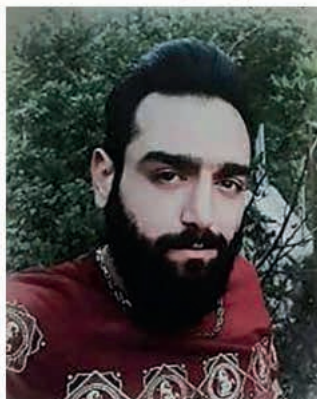
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به پا

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۳۹. امیر الوندی مهر

محل مرگ: گونیم، فارس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به سینه

منبع: افراد متاثر از واقعه

۴۰. امیرحسین دلودوند

محل مرگ: یزدانشهر، اصفهان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۶

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله از پشت

منبع: افراد متأثر از واقعه

۴۱. امیرحسین کبیری

محل مرگ: کرج، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۳

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله به سر

منبع: افراد متأثر از واقعه

۴۲. امیرحسین زارعزاده

محل مرگ: ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۸

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله سینه

منبع: افراد متأثر از واقعه

۴۳. امیررضا عبداللهی

محل مرگ: اسلامشهر، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۳

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: رسانه‌های حکومتی

۴۴. آرش کهرزادی

محل مرگ: اسلامشهر، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۶

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به سر

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۴۵. آریان رجایی

محل مرگ: مریوان، کردستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۹

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به سر

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۴۸. آرشم ابراهیمی

محل مرگ: اسفهان، اسفهان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۱

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به پشت

منبع: افراد متأثر از واقعه

۴۹. اسفر لشگری

محل مرگ: فردیس، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به قلب

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۴۶. آرمان (نیما) امانی

محل مرگ: بزدانشهر، اصفهان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۰

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به پشت و سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

۴۷. آرمین قادری

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۵

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۵۰. اشکان خمراهی

محل مرگ: مشکین‌دشت، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۵۱. آشور کلتا

محل مرگ: فردیس، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۷

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به بالا تنه

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۵۲. ایوب بهرامیان

محل مرگ: شهریار، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۵

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به پا

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۵۳. آزاده خربی

محل مرگ: فردیس، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۶

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به گردن

منبع: افراد متاثر از واقعه

۵۴. آذر میرزابور

محل مرگ: کرج، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۴۹

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به قلب

منبع: افراد متاثر از واقعه

۵۵. عزیز اسکندری

محل مرگ: مشکین‌دشت، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۳

علت گزارش شده مرگ: اصابت گلوله به گردن

منبع: افراد متاثر از واقعه

۵۶. بهمن جعفری

محل مرگ: شیراز، فارس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۸

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله ساجمهای به نقاط مختلف بدن

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۵۷. بنی‌رشید (نام کوچک نامشخص)

محل مرگ: رامهرمز، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۶۰. بهروز مکی

محل مرگ: مریوان، کردستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۱

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۵۸. بهروز اسفندیور

محل مرگ: شهریار، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۷

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: افراد متأثر از واقعه

۶۱. بهزاد معین‌فر

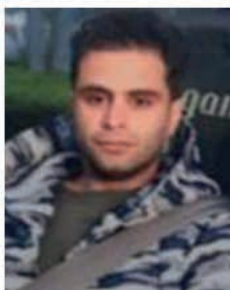
محل مرگ: اسفینان، اسفینان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۷

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله به گردن

منبع: افراد متأثر از واقعه

۵۹. بهروز تلاح

محل مرگ: بیجمن، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۷

علت گزارش شده مرگ: اسابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۶۲. بهروز صفریزاده

محل مرگ: سیبشهر، تهران

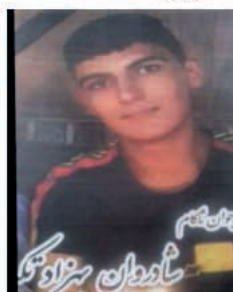
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۷

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب

منبع: افراد ستار از واقعه

۶۳. بهراد تکیه

محل مرگ: شهریار، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۶۴. برهان منصوریا

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۸

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به کمر

منبع: افراد ستار از واقعه

۶۵. دانیال استوار

محل مرگ: مریوان، کردستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۴

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۶۶. چمنعلی (نام کوچک ناشخص)

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۲-۲۳

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۶۷. ابراهیم کتابدار

محل مرگ: کرج، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۹

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب

منبع: افراد ستار از واقعه

۶۸. ابراهیم منصوری

محل مرگ: یزدانشهر، اسفینان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سبب: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به کمر

منبع: افراد متاثر از واقعه

۶۹. ابراهیم منصوری

محل مرگ: آبادان، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سبب: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به پشت و سینه

منبع: افراد متاثر از واقعه، رسانه‌های حکومتی

۷۲. احسان صباغفرد

محل مرگ: بیسپان، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۸

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سینه

منبع: افراد متاثر از واقعه

۷۳. احسان شیری

محل مرگ: فردیس، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۵ تا ۳۰

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به شکم

منبع: افراد متاثر از واقعه

۷۴. اقبال اسماعیلی

محل مرگ: ماضهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به گردن

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۷۵. عرفان فاضلی

محل مرگ: چهاردهتک، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۱

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب

منبع: افراد متاثر از واقعه

۷۰. ابراهیم مهدی‌پور

محل مرگ: اندیشه، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۵۰

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد متاثر از واقعه و رسانه‌های حکومتی

۷۱. ابراهیم مرادی

محل مرگ: جابرود، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۱

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۷۶. اسماعیل عرب‌احمدی

محل مرگ: تهران، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۸

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گوله به سینه

منبع: افراد متاثر از واقعه

۸۰. اسماعیل اشرفی

محل مرگ: بیارستان، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۸

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گوله به گردن

منبع: افراد متاثر از واقعه

۷۷. اسماعیل قلی‌پور

محل مرگ: شیراز، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۱

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گوله

منبع: مخالفان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۸۱. فرامرز پورفرساد

محل مرگ: فردیس، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۵۱

علت گزارش شده مرگ: ضرب و جرح توسط نیروهای امنیتی

منبع: افراد متاثر از واقعه

۷۸. اسماعیل رضایی

محل مرگ: قفس، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۰

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گوله به قلب

منبع: مخالفان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۸۲. فرهاد مجدم

محل مرگ: ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۸

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گوله به سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

۷۹. اسماعیل شجاعی

محل مرگ: زندان کریم، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخصی

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گوله

منبع: مخالفان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۸۳. فرشاد حاجی‌پور میلانی

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۰

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گوله به قلب و سینه

منبع: افراد متاثر از واقعه

۸۶. گفتار مصفا

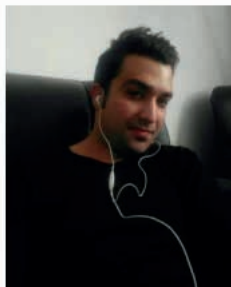
۸۷. جادی قربانی

۸۸. جادی محمدی

۸۹. حمید رسولی

محل مرگ: شهریار، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۲

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد ستار از واقعه

محل مرگ: سپیدشهر، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۰

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۹۰. حمید شریفی

۹۱. حمید شهبازی

محل مرگ: اسفینان، اسفینان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۷

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد ستار از واقعه

محل مرگ: ماهشهر، خیزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۸ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۵

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۹۲. حمید طاهری

محل مرگ: چهار دلاکند، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۵

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سینه و قلب

منبع: افراد ستار از واقعه

محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۲

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۹۳. حمیدرضا قیوایی

محل مرگ: اندیشه، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۹

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد ستار از واقعه و رسانهای حکومتی

محل مرگ: کرج، کبیرز

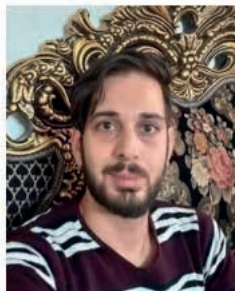
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۴

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب و شکم

منبع: افراد ستار از واقعه

۹۶. حمیدرضا حسینی

محل مرگ: شهریار، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۰
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب
منبع: افراد متاثر از واقعه

۹۵. حمزه البریعی

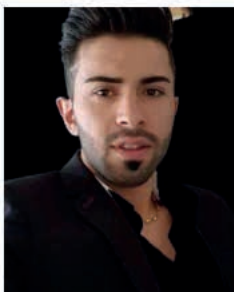
محل مرگ: اهواز، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۷
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۹۸. حمزه سوری

محل مرگ: اهواز، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۲-۲۵
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به شکم
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۹۹. حسن علیزاده

محل مرگ: قفس، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۳
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۹۶. حمزه علی نعمتی

محل مرگ: قفس، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۵۴
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۰۰. حسن نالانی

محل مرگ: شهریار، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۵
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۰۱. حسن غزلوی (تمیمی)

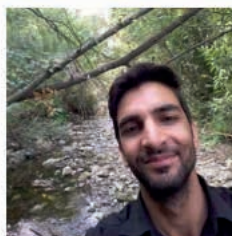
محل مرگ: خرمشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۷
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۹۷. حمزه قریبی

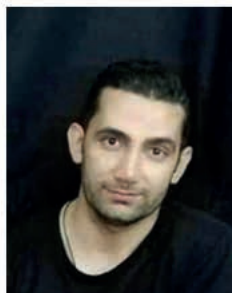

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۰۲. حسن صحرایی

۱۰۳. حسن طوبوسی

۱۰۴. حیدر کیامهر (شیاری)

۱۰۵. حسام باقری‌راد

۱۰۶. حیدرعلی رمضان‌نژاد

۱۰۷. حسین آبروی

محل مرگ: ملازاد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

محل مرگ: قدس، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۵۲

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله به شکم

منبع: افراد متاثر از واقعه

محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله به قلب

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

محل مرگ: قدس، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۴

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۰۸. حسین قدسی

محل مرگ: اسفینان، اسفینان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۶۰

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله به پشت

منبع: افراد متاثر از واقعه

محل مرگ: فردیس، البرز

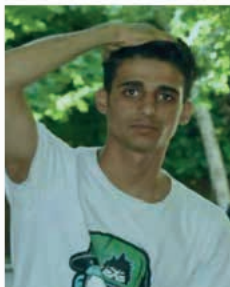
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۰

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله به شکم و پا

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۰۹. حسین قاسمی

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۷

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله به سر

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

محل مرگ: چهارلنگه، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۹

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله به قلب و پا

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۱۰. حسین حیدری

محل مرگ: شیراز، فارس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۱۱. حسین کریمی علویچه

محل مرگ: مشکندپور، اسفندپان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۵۱

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۱۲. حسین شهبازی

محل مرگ: قدس، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۷

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۱۳. جبار تجاره

محل مرگ: جوارود، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۸

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به پشت

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۱۴. جلیل امامیانی

محل مرگ: ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب

منبع: رسانه‌های حکومتی، مدافعان حقوق بشر

۱۱۵. حسین کشاورز قشندار

محل مرگ: قدس، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۶

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به شک

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۱۶. حسین نیازی

محل مرگ: شیر نعلشخص، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۱۷. هویت شناسایی نشده (اسم اول احتمالاً فرزین یا جمشید)

محل مرگ: مرپول، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۱۸. جواد بابایی‌زاده

محل مرگ: قدس، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۷

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به شکم، گردن و سینه

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۱۹. جواد نظری فتح‌آبادی

محل مرگ: سیرجان، کرمان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۷

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۲۰. جواد شبازی

محل مرگ: اسفینان، اسفینان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۶

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۲۱. جاپود میرزایی

محل مرگ: رنانه کریم، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۱۲۲. کمال فرجی

محل مرگ: اسلامشهر، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۴۱

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سینه

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۲۳. کلبه محمدی

محل مرگ: جوارقوت، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۵

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به په قلب و سینه

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۲۴. کیوان یزدی

۱۲۵. خالد غزلادی

محل مرگ: خرمشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۶۶

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

محل مرگ: شیراز، فارس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ تا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۴۴

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۲۶. کوروش شیدایی (همچنین گزارش شده شیدایی)

محل مرگ: کرج، گیلر

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به قلب

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۲۸. مهرداد دشتی‌نیا

محل مرگ: بیله‌پان، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۲۷. محمود دشتی‌نیا

محل مرگ: بیله‌پان، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سینه

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۲۹. مهناز مهدی‌زاده

محل مرگ: شیراز، تهران

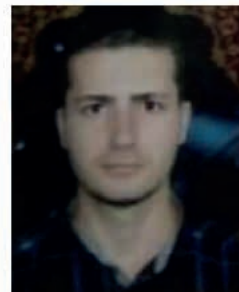
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر، سینه و شکم

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۳۰. مجید فلاحتپور

محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد متأثر از واقعه

۱۳۱. مجید هاشمی

محل مرگ: سفراء فرانس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۳

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۳۴. منصور عباسکوه

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۴۱

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۳۵. منصور دریس

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۰-۳۴

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۳۸. مهدی احمدی

محل مرگ: چهارباغک، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به پا

منبع: افراد متأثر از واقعه

۱۳۲. مجید محمدم

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۳۹. مهدی ناکی

محل مرگ: شهریار، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد متأثر از واقعه

۱۳۳. مجید شهبازی

محل مرگ: اسلامشهر، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۲

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سینه

منبع: رسانه‌های حکومتی، مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۴۲. مهدی نکویی

محل مرگ: شیراز، فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۲
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله از پشت
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۴۳. مهدی پای

محل مرگ: فردیس، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۱
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۴۴. مهدی روحانیان

محل مرگ: مامشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۱
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۴۵. مهدی سبزی

محل مرگ: ملکشهر، اسفهان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ناشخص
سن: ناشخص
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر
منبع: رسانه‌های حکومتی

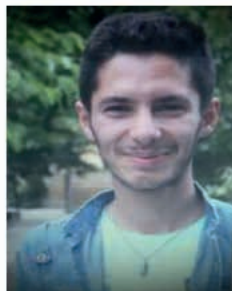
۱۴۶. مسعود بهارلو

محل مرگ: اسفهان، اسفهان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۹
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به پهلو
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۴۷. مهدی عباسی لاجی

محل مرگ: کرج، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ناشخص
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۴۸. مهدی جهانپاری

محل مرگ: شیراز، فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۵
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۴۹. مهدی کلوئی

محل مرگ: متکین‌دشت، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ناشخص
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸۰. محمد پارسا عزیزی مقدم

محل مرگ: شیراز، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: رسانه‌های حکومتی

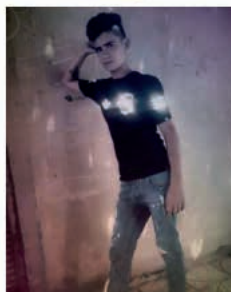
۱۸۱. محمد پوری پور علی

محل مرگ: یزدانشهر، اسفهان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۸
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۸۲. مهدی ولی‌نور

محل مرگ: بهارستان، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۶
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۸۳. مهران تاک

محل مرگ: مریوان، کردستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۲
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۷۸. محمد معین صالحی

محل مرگ: ملارد، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص
سن: ۱۹
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۷۹. محمد پلائی

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۷
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۷۶. محمد ملکی

محل مرگ: بهارستان، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۳
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به کمر
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۷۷. محمد مهدی جتو

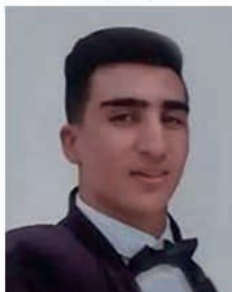
محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص
سن: ۳۱
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به کمر
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۸۶. محمدرضا چمنشیدی

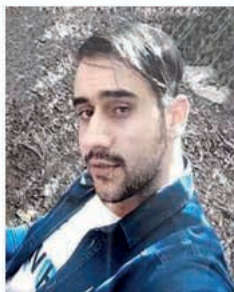
محل مرگ: شیراز، فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۰
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۸۷. محمدرضا محمدی

محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸۸. محمدرضا نیکوویان

محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص
سن: ۲۲
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸۹. محمد صفری

محل مرگ: کرج، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص
سن: ۳۲
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۸۲. محمدرضا احمدی

محل مرگ: سمنج، کردستان

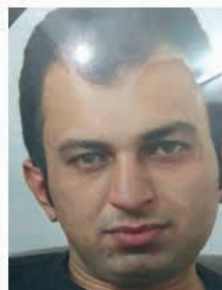
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۷

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸۳. محمدرضا الحسینی

محل مرگ: تهران، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۰

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به گردن

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۸۴. محمدرضا مصطفی زرگلی

محل مرگ: اهواز، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: ۳۰

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸۵. محمدرضا ایدللو

محل مرگ: کرج، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به قلب

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۹۰. محمدتقی رحیمی

محل مرگ: شهریار، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۸
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به ران
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۹۱. محمد ظهیری

محل مرگ: بیارستان، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۹
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۹۲. محمد تیموری

محل مرگ: ملارد، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۴۳
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سینه
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۹۳. محمدرضا مهدیپور

محل مرگ: قفس، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۶
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۹۴. محسن آلبوملی

محل مرگ: شادگان، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: ناشخص
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۹۵. محسن عبادی‌مهر

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: ناشخص
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران
۱۹۶. محسن ایرانشاهی
محل مرگ: چهارگلنگ، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ناشخص
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به ران
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۹۷. محسن چمنرینه

محل مرگ: اسلامشهر، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۰
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۹۸. محسن کریمی‌ایا

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۴۴
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به قلب
منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۹۹. محسن محمدپور

محل مرگ: خرمشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۷
علت گزارش شده مرگ: ضرب و جرح توسط نیروهای امنیتی
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۰۰. محسن منظری

محل مرگ: اسلامشهر، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۷
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۰۱. معین مسلیپور

محل مرگ: اندیمشک، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ناشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۰۲. مجاهد الجبلی

محل مرگ: اهواز، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۵-۱۷
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۰۳. مجتبی عبادی

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: ناشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۰۴. مرتضی صادقی‌نادر

محل مرگ: کرج، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۵
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سینه
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۰۵. مصطفی ابروین

محل مرگ: اسلامشهر، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۹
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۰۶. مصطفی فرزانی

محل مرگ: استان تهران (شهر ناشخص)
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۷
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۰۷. مصطفی زودبایان

محل مرگ: ماهشیر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۲
علت گزارش شده مرگ: اسهت گلوله به سینه
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۰۸. مظفر وطن دوست

محل مرگ: کرمانشاه کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۴۵
علت گزارش شده مرگ: اسهت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۱۱. نادر نصیریور

محل مرگ: شیراز، فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۶۶
علت گزارش شده مرگ: اسهت گلوله به کمر
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۱۲. تقدایی رضایی

محل مرگ: تهران، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۵۹
علت گزارش شده مرگ: اسهت گلوله
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۱۳. ناصر رضایی

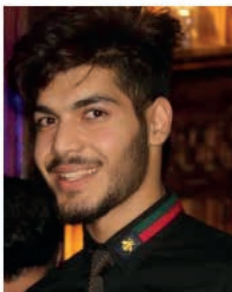
محل مرگ: کرج، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۶
علت گزارش شده مرگ: اسهت گلوله به سر
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۰۹. نادر بیژنوند

محل مرگ: کرمانشاه کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۲
علت گزارش شده مرگ: اسهت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۱۴. نوید بیهودی

محل مرگ: قندس، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۲
علت گزارش شده مرگ: اسهت گلوله به سر
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۱۰. نادر مومنی

محل مرگ: شیراز، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۵۵
علت گزارش شده مرگ: اسهت گلوله به بالانه
منبع: افراد ستار از واقعه

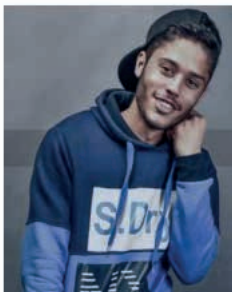
۲۱۹. پانرام جعفری کمپجانی

محل مرگ: فردیس، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۸
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلیوله به قلب
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۲۰. پژمان (طی) قلی‌پور ملاطی

محل مرگ: اندیشه، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۹
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلیوله به قلب
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۱۵. امید فلاحتی

محل مرگ: قدس، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۹
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلیوله به سر
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۱۶. امید رضایی

محل مرگ: شهریار، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۱
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلیوله به سر
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۱۸. مهران زاهدی

محل مرگ: شهریار، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۹
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلیوله به گردن
منبع: رسانهای حکومتی

۲۱۹. مهران حسینی شیخانی

محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلیوله به سر
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۱۷. امید صالحی

محل مرگ: فردیس، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۱
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلیوله به گردن و شکم
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۱۸. عثمان نادری

محل مرگ: مریوان، کردستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلیوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۵۰. مهرداد مین‌فر

محل مرگ: شهریار، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۲

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۵۱. مهرداد رشایی

محل مرگ: ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به لگن

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۵۲. میثم منیمات

محل مرگ: خرمشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۵۳. میلاد حمیدی

محل مرگ: خرمشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۵۴. میثم احمدی

محل مرگ: کرج، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۶

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به شکم

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۵۵. میلاد محقق

محل مرگ: ملارد، تهران

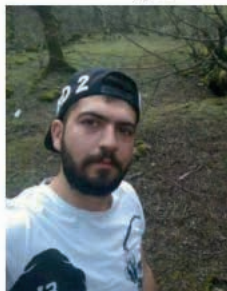
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۴

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۵۶. میلاد نامورد

محل مرگ: فردیس، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۴

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۵۷. میثم مجدم

محل مرگ: امولار، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۳ و ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۵۸. مینا شیخی

محل مرگ: تهران، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۵۸
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سینه
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۵۹. مبین عبدالمجید

محل مرگ: جیوه رود، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۳
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به قلب
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۶۰. محمد تقی طیلو

محل مرگ: شهرنشین، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ناشخص

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه نگاران

۱۶۱. محمد (نام فامیلی ناشخص)

محل مرگ: شهریار، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۲ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله

منبع: رسانه های حکومتی

۱۶۲. محمدرضا امینی

محل مرگ: فردیس، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۶

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به قلب

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۶۳. محمد اسیری

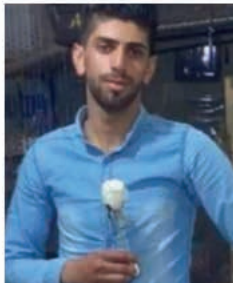
محل مرگ: نجف آباد، استهبان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۱

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به پشت

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۶۴. محمد عربی

۱۶۵. محمد داستان‌خواه

۱۶۶. محمد ابراهیمی

محل مرگ: پهن‌برجان، اسفهان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۶۷. محمد ازدهاکش

محل مرگ: شیراز، فارس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: ۳۰

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۶۸. محمد حشمت‌زاد

۱۶۹. محمد حیدریان

محل مرگ: کرج، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۹

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۷۰. محمدحسین فتوایی

۱۷۱. محمدحسین طاهایی

محل مرگ: شیراز، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۴

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله

منبع: افراد متاثر از واقعه

محل مرگ: بهبهان، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۳

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به گردن

منبع: افراد متاثر از واقعه

محل مرگ: بهبهان، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۵

علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سینه، شکم و ران

منبع: افراد متاثر از واقعه

۱۷۲. محمدجواد عابدی

محل مرگ: استهبان، استهبان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۶

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۷۳. محمد خالیدی

محل مرگ: ماهشهر، خورستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۷۴. محمد خالقی

محل مرگ: ماهشهر، خورستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۷۵. محمد خرابی

محل مرگ: ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۷۶. محمد ملک

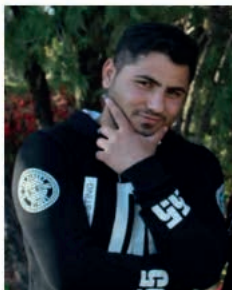
محل مرگ: بیارستان، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۳

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله به کمر

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۷۷. محمد مهدی جتکو

محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: ۳۱

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله به کمر

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۸۰. محمد پارسا عزیزی مقدم

محل مرگ: شهریار، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله

منبع: رسانههای حکومتی

۱۸۱. محمد پیرزیرعی

محل مرگ: بزدانشهر، استهبان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۸

علت گزارش شده مرگ: اسبابت گلوله به سر

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۷۸. محمد معین صالحی

۱۷۹. محمد پالانی

محل مرگ: ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: ۱۹

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۷

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸۵. محمدرضا عسائی زرگانی

محل مرگ: ایوار، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: ۲۰

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸۵. محمدرضا ایلانلو

محل مرگ: کرج، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۸۶. محمدرضا جمشیدی

محل مرگ: شیراز، فارس

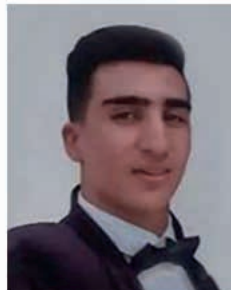
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۰

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۸۷. محمدرضا محمدی

محل مرگ: استان تهران (شیر نامشخص)

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸۲. محمدرضا احمدی

محل مرگ: سنج، کردستان

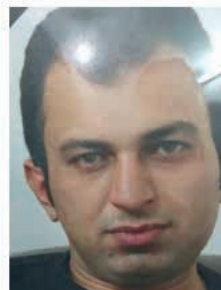
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۷

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸۳. محمدرضا حبیبی

محل مرگ: تهران، تهران

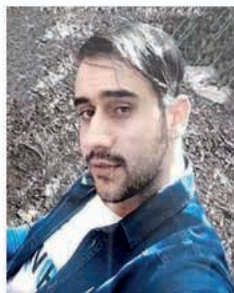
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۰

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به گردن

منبع: افراد ستار از واقعه

۱۸۸. محمدرضا نیکویران

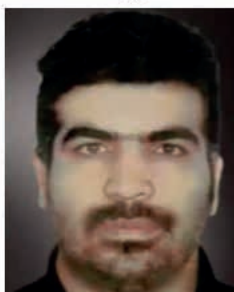
محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص
سن: ۲۲
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۸۹. محمد صفری

محل مرگ: کرج، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص
سن: ۳۲
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۹۲. محمد تیموری

محل مرگ: ملارد، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۳
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سینه
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۹۳. محمدرضا مهدیپور

محل مرگ: قدس، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۶
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۹۰. محمدتقی رحیمی

محل مرگ: شیراز، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۸
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به ران
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۹۱. محمد طاهری

محل مرگ: بیابانستان، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۹
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۹۴. محسن ابوطولی

محل مرگ: شادگان، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۹۵. محسن عبادی‌مه‌هر

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۱۹۶. محسن ابرقشاهی

محل مرگ: چناردانگه، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به ران
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۹۷. محسن جعفری‌ناده

محل مرگ: اسلامشهر، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۰
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد ستار از واقعه

۱۹۸. محسن کریمی‌نیا

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۴
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۰۱. معین مسلی‌پور

محل مرگ: اندیشک، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: معاندان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۲۰۲. مجاهد الجامی

محل مرگ: اهواز، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۷-۱۵
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: معاندان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۱۹۹. محسن محمدپور

محل مرگ: خرمشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۷
علت گزارش شده مرگ: ضرب‌سورج توسط نیروهای امنیتی
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۰۰. محسن منقری

محل مرگ: اسلامشهر، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۷
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۰۳. مجتبی عبادی

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: معاندان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۲۰۴. مرتضی صادقی‌نادر

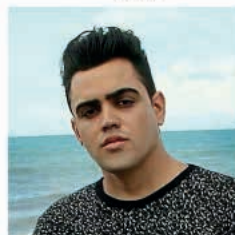
محل مرگ: کرج، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۵
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سینه
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۰۶. مصطفی آبرون

محل مرگ: اسلامشهر، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۹
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۰۶. مصطفی فرزانی

محل مرگ: استان تهران (شیر نامشخص)
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۷
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۰۷. مصطفی روحانیان

محل مرگ: ماسشیر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۴
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به سینه
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۰۸. منظر وطن دوست

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۴۵
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۰۹. نادر بیژنکوت

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۲
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۱۰. نادر مومنی

محل مرگ: شیراز، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۵۵
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به پالاشه
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۱۱. نادر تصویربر

محل مرگ: شیراز، فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۶۶
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله به کمر
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۱۲. نذری رضایی

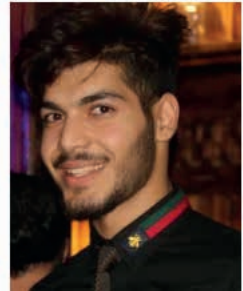

محل مرگ: بیارسن، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۵۹
علت گزارش شده مرگ: اسهال گلوله
منبع: افراد ستار از واقعه

۲۱۳. ناصر رضایی

۲۱۴. نوید بهبودی

۲۱۵. امید فلاحتی

۲۱۶. امید رضایی

۲۱۷. امید صالحی

۲۱۸. عثمان نادری

محل مرگ: کرج، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۶

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

محل مرگ: قفس، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۳

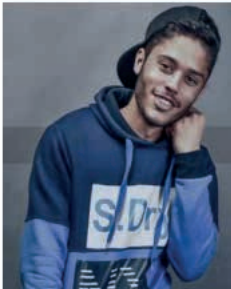
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۱۹. بهرام جمشیدی کمیجانی

۲۲۰. پژمان (علی) قلی‌پور ملاطی

محل مرگ: قفس، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۹

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

محل مرگ: شیرپای، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۱

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد متاثر از واقعه

محل مرگ: فردیس، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۱

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به گردن و شکم

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

محل مرگ: نریوان، کردستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

محل مرگ: فردیس، البرز

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۸

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

محل مرگ: آندیش، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

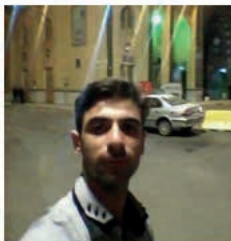
سن: ۱۹

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب

منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۲۵. رامین لسه

محل مرگ: ملاز، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۸
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۲۶. رسول امامی

محل مرگ: فیندرجان، اسفهان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: معاندان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۲۸. زکریا ناصرزاده

محل مرگ: مامشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۸
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: معاندان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۳۱. رضا حسوند

محل مرگ: اندیشه، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۶
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۳۲. رضا منصوری

محل مرگ: مامشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: معاندان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۲۱. پوریا ناصری خوله

محل مرگ: اسلامشهر، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۳
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر و پا
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۲۲. پویا بختجاری

محل مرگ: کرج، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۷
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۲۳. رحیم امین‌پادی

محل مرگ: فردیس، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۵
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به پا
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۲۴. رحمت‌الله کلکویی

محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۲
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: معاندان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۲۹. رضا عباسی

محل مرگ: اسفینان، اسفینان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۲
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۳۰. رضا عابدی

محل مرگ: سفیرا، فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۴
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به شانه
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۳۳. رضا معتمدی گونرزی

محل مرگ: شهریار، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۱۹
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۳۴. رضا نبیسی

محل مرگ: اهواز، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۳۵. رضا پادپیش

محل مرگ: شهریار، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۳
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به گردن
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۳۶. رضا باغی

محل مرگ: استان تهران (شهر نامشخص)
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۲
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۳۷. رضا لاریوردی

محل مرگ: ملاز، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۴۱
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۳۸. صادق احمد پناهی

محل مرگ: سفیرا، فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

۲۴۱. سجاد باقری

۲۴۲. سجاد رضایی

۲۴۳. سعید رضایی

۲۴۴. صفر عیدیوندی

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۷

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سینه

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

محل مرگ: ملارد، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۳

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله از پشت

منبع: افراد ستار از واقعه

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۶

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به گردن

منبع: افراد ستار از واقعه

محل مرگ: یزدانشهر، اصفهان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۳-۲۴

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر

منبع: افراد ستار از واقعه

۲۴۳. سالم امیر سنجریان

۲۴۴. ماسان عهیدیوندی

محل مرگ: مامشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران

محل مرگ: یزدانشهر، اصفهان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۱۷

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به قلب

منبع: افراد ستار از واقعه

۲۴۵. علی فتوحی کوهسار

۲۴۶. شبنم دبانی

محل مرگ: شیراز، فارس

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۲ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۰

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سینه

منبع: افراد ستار از واقعه

۲۴۷. شهنام شکری

محل مرگ: کرج، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۴۰
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۴۸. شهرام معینی

محل مرگ: کرج، البرز
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۴۷
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۵۱. طاهر الفهمیس (حصولی)

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: ۲۵
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: مخالفان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۲۵۲. وحید نامور

محل مرگ: ملارد، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۰
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۴۹. مسایمک نویدی

محل مرگ: تهران (کلیاتشهر)، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۲
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سر
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۵۳. وحید توسلی‌چوست

محل مرگ: شیراز، فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸
سن: ۴۸
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله به سینه
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۵۴. پناه حاجی‌طری‌بوز

محل مرگ: شیراز، فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸
سن: ۶۴-۶۳
علت گزارش شده مرگ: شغلی تا کار اشتغال
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۵۰. طاهر عیروش

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن: ۳۷
علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله
منبع: افراد متاثر از واقعه

۲۵۵. یعقوب خسروی

محل مرگ: استان اصفهان (شهر نامشخص)

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسید گلوله به سر

منبع: رسانه‌های حکومتی

۲۵۶. یعقوب نجفی یابادی

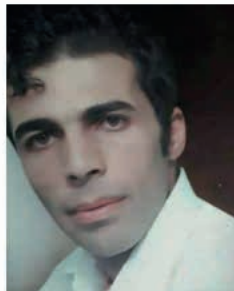
محل مرگ: اصفهان، اصفهان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۶

علت گزارش شده مرگ: اسید گلوله به پهلو

منبع: افراد متأثر از واقعه

۲۵۷. پارسین (مجنبی) رمضان‌زاد

محل مرگ: قدس، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۴

علت گزارش شده مرگ: اسید گلوله به سر

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۲۵۸. یونس جلیلی

محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: نامشخص

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسید گلوله

منبع: افراد متأثر از واقعه

۲۵۹. یوسف درزی

محل مرگ: بومهن، تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۵

علت گزارش شده مرگ: اسید گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۲۶۰. یوسف عیادی مهر

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: ۲۳

علت گزارش شده مرگ: اسید گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۲۶۱. یوسف خالقی

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسید گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۲۶۲. زیبا خوشگوار

محل مرگ: سمنج، کردستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ۳۸

علت گزارش شده مرگ: خنگی بر اثر گاز اشک‌آور

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۲۶۳. هویت شناسایی نشده (نام او احتمال دارد زهرا) یا حسینه عتقی (پاشه)

محل مرگ: ماهشهر، خوزستان

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸

سن: نامشخص

علت گزارش شده مرگ: اسید گلوله

منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۲۶۹. هویت شناسایی نشده

محل مرگ: شیرپار یا ملارد تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: کاتدر پزشکی

۲۷۰. هویت شناسایی نشده

محل مرگ: شیرپار یا ملارد تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: کاتدر پزشکی

۲۷۱. هویت شناسایی نشده

محل مرگ: شیرپار یا ملارد تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: کاتدر پزشکی

۲۷۲. هویت شناسایی نشده

محل مرگ: شیرپار یا ملارد تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: کاتدر پزشکی

۲۷۳. هویت شناسایی نشده

محل مرگ: شیرپار یا ملارد تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: کاتدر پزشکی

۲۷۴. هویت شناسایی نشده

محل مرگ: شیرپار یا ملارد تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: کاتدر پزشکی

۲۶۴. هویت شناسایی نشده

۲۶۵. هویت شناسایی نشده

محل مرگ: شیرپار یا ملارد تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: کاتدر پزشکی

۲۶۶. هویت شناسایی نشده

محل مرگ: شیرپار یا ملارد تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: کاتدر پزشکی

۲۶۷. هویت شناسایی نشده

محل مرگ: شیرپار یا ملارد تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: کاتدر پزشکی

۲۶۸. هویت شناسایی نشده

محل مرگ: شیرپار یا ملارد تهران

تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸

سن: ناشخص

علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله

منبع: کاتدر پزشکی

۲۸۷. هویت شناسایی نشده محل مرگ: شیرپار یا ملارد، تهران تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: کاتر پزشکی	۲۹۳. هویت شناسایی نشده محل مرگ: شیرپار یا ملارد، تهران تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: کاتر پزشکی
۲۸۸. هویت شناسایی نشده محل مرگ: شیرپار یا ملارد، تهران تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: کاتر پزشکی	۲۹۴. هویت شناسایی نشده محل مرگ: شیرپار یا ملارد، تهران تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: کاتر پزشکی
۲۸۹. هویت شناسایی نشده محل مرگ: شیرپار یا ملارد، تهران تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: کاتر پزشکی	۲۹۵. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمشاند، کرمشاند تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران
۲۹۰. هویت شناسایی نشده محل مرگ: شیرپار یا ملارد، تهران تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: کاتر پزشکی	۲۹۶. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمشاند، کرمشاند تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران
۲۹۱. هویت شناسایی نشده محل مرگ: شیرپار یا ملارد، تهران تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: کاتر پزشکی	۲۹۷. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمشاند، کرمشاند تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران
۲۹۲. هویت شناسایی نشده محل مرگ: شیرپار یا ملارد، تهران تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: کاتر پزشکی	۲۹۸. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمشاند، کرمشاند تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸ سن: نامشخص علت گزارش شده مرگ: اسبیت گلوله منیج: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۳۰۵. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه	۲۹۹. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سین نامشخص	سین نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله	علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران
۳۰۶. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه	۳۰۰. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سین نامشخص	سین نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله	علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران
۳۰۷. هویت شناسایی نشده محل مرگ: بیارستان، تهران	۳۰۱. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سین نامشخص	سین نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله	علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله
منبع: افراد ستار از واقعه (شاهد عینی)	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران
۳۰۸. هویت شناسایی نشده محل مرگ: بیارستان، تهران	۳۰۲. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سین نامشخص	سین نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله	علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله
منبع: افراد ستار از واقعه (شاهد عینی)	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران
۳۰۹. هویت شناسایی نشده محل مرگ: بیارستان، تهران	۳۰۳. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سین نامشخص	سین نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله	علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله
منبع: افراد ستار از واقعه (شاهد عینی)	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران
۳۱۰. هویت شناسایی نشده محل مرگ: چهارلنگ، تهران	۳۰۴. هویت شناسایی نشده محل مرگ: کرمانشاه، کرمانشاه
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سین نامشخص	سین نامشخص
علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله	علت گزارش شده مرگ: اسباب گلوله
منبع: افراد ستار از واقعه (شاهد عینی)	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامه‌نگاران

۳۱۱. هویت شناسایی نشده محل مرگ: چهارلنگه، تهران	۳۱۷. هویت شناسایی نشده محل مرگ: رباطکریب، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن ناشخص	سن ناشخص
علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله	علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله
منبع: افراد متأثر از واقعه (شاهد عینی)	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران
۳۱۲. هویت شناسایی نشده محل مرگ: فردیس، تهران	۳۱۸. هویت شناسایی نشده محل مرگ: رباطکریب، تهران
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ یا ۲۶ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن ناشخص	سن ناشخص
علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله	علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران
۳۱۳. هویت شناسایی نشده محل مرگ: جوارود، کرمانشاه	۳۱۹. هویت شناسایی نشده محل مرگ: سدره فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۵ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن ناشخص	سن ناشخص
علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله	علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران
۳۱۴. پک زن شناسایی نشده محل مرگ: عاشقپور، خوزستان	۳۲۰. هویت شناسایی نشده محل مرگ: سدره فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۷ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن ناشخص	سن ناشخص
علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله	علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران
۳۱۵. هویت شناسایی نشده محل مرگ: ملکشهر، اصفهان	۳۲۱. هویت شناسایی نشده محل مرگ: سدره فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن ناشخص	سن ناشخص
علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله	علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران
۳۱۶. هویت شناسایی نشده محل مرگ: رباطکریب، تهران	۳۲۲. هویت شناسایی نشده محل مرگ: سدره فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن ناشخص	سن ناشخص
علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله	علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران	منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران
۳۱۷. هویت شناسایی نشده محل مرگ: سیرجان، کرمان	۳۲۳. هویت شناسایی نشده محل مرگ: سیرجان، کرمان
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ آبان ۱۳۹۸
سن ناشخص	سن ناشخص
علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله	علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله
منبع: رسانه‌های حکومتی	منبع: رسانه‌های حکومتی
۳۱۸. هویت شناسایی نشده محل مرگ: شیراز، فارس	۳۲۴. هویت شناسایی نشده محل مرگ: شیراز، فارس
تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸	تاریخ واقعه منتهی به مرگ: ۲۴ تا ۲۷ آبان ۱۳۹۸
سن ناشخص	سن ناشخص
علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله	علت گزارش شده مرگ: آسیب گلوله
منبع: مدافعان حقوق بشر و روزنامهنگاران	منبع: رسانه‌های حکومتی

مأموران اطلاعاتی دیکتاتوری خامنه‌ای در ایران، با فشار بر خانواده‌های جانب‌اختگان و تهدید آنان، تلاش می‌کنند تا مانع اطلاع رسانی آمار و مشخصات دقیق جانب‌اختگان و بازداشت شدگان اعتراضات سراسری آبان با بیش از ۱۵۰۰ کشته در سراسر کشور، شوند.

از عموم هموطنان درخواست می‌کنیم چنانچه نام و نشانی‌های منتشر نشده‌ای از جانب‌اختگان و بازداشت شدگان را در اختیار دارید و یا هرگونه اطلاعات بیشتری از این عزیزان در دسترس شماست، برای ما ارسال نمایید تا در جهت افشای گسترده‌تر این جنایت هولناک علیه مردم ایران گام برداریم.

شایان ذکر است که در جریان اعتراض سراسری مردم در شهرهای مختلف کشور پس از اعلام گرانی بنزین در تاریخ ۲۴ آبان ماه ۹۸، خامنه‌ای جنایتکار در هراس از سقوط نظامش، فرمان کشتار معترضین را داد.

مقامات حکومتی برای جلوگیری از انتشار اخبار مربوط به اعتراضات و همچنین سرکوب و وحشیانه این اعتراضات از سوی ماموران ولایت فقیه، اقدام به قطع کامل اینترنت در ایران کردند.

در جریان این اعتراض سراسری، طی سه روز بیش از ۱۵۰۰ تن کشته و بیش از ۱۰ هزار نفر بازداشت و روانه بازداشتگاهها و زندان‌ها شدند.

طبق این آمار از تعداد جانب‌اختگان، نشان دهنده بخشی از ابعاد جنایات ماموران ولایت فقیه علیه مردم ایران است و آمار و ارقام واقعی بیش از این می‌باشد که با گذشت زمان، جزئیات بیشتری از کشتار و سرکوب وحشیانه اعتراضات توسط نیروهای امنیتی آشکار می‌شود.

اسامی جانباختگان استان تهران

مینا شیخی - گلناز سمسامی - علی مراد منش - علی ده دلیر - پیمان نوری -
 یاشار عزیزاده - محمود ولی الهی - موسی شاهسونند - علی شاهسونند - حسین
 یامی - سعید یوسفی - حمزه شاهسونند - خسرو بختیاری - علی بهبودی -
 فریدون کاظمی - سجاد باقری - عبدالله آجرلو - حسین عیسوند - سید قاسم
 حسینی - عرفان فائق - مهرداد معین فر - مهرداد حسابی - سید حمید طاهری
 - نیکتا اسفندانی - مجید فلاح پور - پیمان قلیپور - مجید شیخی - حسین نیاز
 - مهران زاهدی - سیامک نویدی - اسماعیل عرب احمدی - علی استوان -
 ... قربانی - یوسف دری - آریا صادقی - اسماعیل رضایی پیرپشته - تقی علی لو
 - احمد مراد - امیر عزیزاده - غلامرضا قاضی زاهدی - یاسین (مجتبی) رمضان
 نژاد - احمد نظری - ابوالفضل آذرم - محمد رضا محمدی - حسین طاهری
 - امیر حسین صادقی - حمیدرضا قبولی - محمد صفری - مصطفی (علی) ابروتن
 لگران - رامین لمسه - حسین نیازی - علی سپهری - محسن کرمی نیا - ایمان
 رسولی - محسن جعفرپناه - آرش کهزادی - محمد مهدی حقگوی - امیر رضا
 عبدالحی - مهدی ولی پور - رضا حسن وند - ابراهیم محمد پور - آزاده ضری
 - مهدی پای - حسین قدمی - مهدی دائمی - احسان شیری - میلاد نجهوند -
 علی الله امینی - قاسم رضایی - یارمحمدی - سید محمد حسین طاهایی - علی
 قربانی - تقی رحیمی - نادر مومنی - مهدی گلی پور - بهروز اصغرپور - میلاد
 محقق - مهران جبوری - علیرضا نوری - اسماعیل قلی پور - اکبر لنگری -
 نادر مهدی پور - محمد عربی - محمد معین صالحی - فاطمه حبیبی - گل آقا
 نوری - محمد طاهری - حسین شهبازی - جواد بابایی زاده - حسن عزیزاده
 - نوید بهبودی - حمید حسینی - فلاحتی - رضا اینانلو - حیدرعلی رمضان
 نژاد - محسن حسینی - مرتضی محمدزادگان - محمد مهدوی - ایمان فتاحی -
 مرضیه عباس زاده - عبدالحمید باقری - پیمان شهابی - محمد محب نیا - علی
 کرمانشاهی - علیرضا ضابطی - علیرضا شفاهی - مریم نوری - جاوید میرزایی
 - علی سرتیپی - سجاد رضایی - محمد تیموری - محمد خزایی - میلاد درویش

محمدی - رضا پذیرش - احمد حسن پور - پویا ناصری خواه - احمد مرادی -
 میثاق ملکی - محسن مظفری - حسین قاسمی - حسین امینی - اسماعیل الله قلی
 - اسماعیل رضا زاده - علی اکبر ابروتن - ارهام موید بختیاری - محمد عکاس
 - علیرضا شفاهی - اکبر لنگری - آرش ایوبی - ایوب بهرامیان - حسن خدایی

اسامی جانبختگان استان خوزستان

محمدرضا عسافی زرگانی - حمزه سواری - میثم مجدم - رضا عطیه النیسی
 - محمد (حمزه) بریهی - علی تمیمی - رضا شاه مرادی - مجاهد الیامعی -
 سهراب خواجوی - محمد حسین قنواتی - مهرداد دشتی نیا - احسان عبدالله
 نژاد - محمود دشتی نیا - محمد حشم دار - شبنم دیانی - فرزاد انصاری (تزمی
 پور) - جاوید نامان - میثم منیعات - میلاد حمیدی - میثم عبدالوهاب عدگی
 پور - خالد منیعات - خالد غزلاوی - ابراهیم مطوری - حسن تمیمی - محسن
 محمدپور - هادی قربانی - سید حسن موسوی - نبی سعید - نریم عیسی - بنی
 رشید - احمد موسوی جعاوله - عباس کعبی - رضا دلفی - محمود کعبی - علی
 سلیمانی - علی بغلانی - حمد بشاره دورقی - علی باوی - روانبخش امامی
 ململی - حمید موحدنژاد - شهاب حطاوی - قاسم باوی - محمد خالقی -
 عدنان هلالی - مجتبی عبادی - منصور دریس - عباس (رضا) عساکره - احمد
 خواجه آلبوعلی - محمد خالدی - علی خواجه آلبوعلی - حمید شیخانی -
 حسینه عتقی - یوسف خالدی - رزاق ناصری زاده - اقبال اسماعیلی - سالم
 امیرسنجران عیدانی - فرشاد حاجپور - طاهر آل خمیس - منصور الباوی -
 منصور عساکره - یوسف آلبوعبادی - علی مرادی - مجید مجدم - احمد
 چراغیان - جعفر آل خمیس - حمید آوی - مهدی زرگانی - عباس بریچی
 علوش - سعید پانکی - کمال دغاغله - رضا داراب پور - معصومه داراب پور
 - میلاد نجفوند - عبدالله لرستانی - شفیع بازتاب - سجاد میری - قاسم زغبی
 - عارف دلفی - جمال کعبی - عادل کعبی - علی کعبی - عدی کعبی
 - عمار زغبی - مهدی عگبی - یاس سلیمانی - میلاد سلیمانی - هانی شهبازی -

محسن آلبوعلی - باسم آلبوغیش - علی راشدی - یوسف آلبوعبادی - آرمان
امانی - اکبر یعقوبی - بشیر سرخی - سید حسن مشعشی - رضا بلیطی زاده
- حلیمه سمیری - احمد ساعدی - شهاب سیاحی - ایمان موسوی - صادق
کعبی - محمود کعبی

اسامی جانبختگان نیزار ماهشهر

احسان صادقی - احمد روحانی فر - اصغر رجایی - امیر بوشهری - جابر
صابری - جعفر پناهی - جمشید ملحان - جواد بابایی - جواد نظارت - حسن
ویسی - حیای شریفات - عباس انصاریان - علی جلوه - علیرضا قنوتی -
کامران داوری - کوروش اهوازی - مجتبی رضایی - محسن سرافراز - مرشا
دهی - همایون دشتی و ...

اسامی جانبختگان استان کرمانشاه

نادر بیرانوند - محمد (رامین) میرزایی - مظفر وطن دوست (ظهیری) -
یونس عزتی - مصطفی فرزنامی - نادر بیژنوند - نعمت حسینی - مصطفی باکری
- عبدالله شاه آبادی - منصور فخری - احمد منصوری - فرامرز رحیمی -
عبدالرضا شیرزادی - برهان منصورنیا - فواد جوشن - حسام بارانی راد - یونس
جلیلی - سعید رضایی - جواد کرمی - بهمن عزیزی - میلاد شیرازی - حمزه
فرجی - بهزاد جویباره - محمد پالانی - آرمین قادری - دانیال محمدی - مظاهر
رستمی - حمید برهانی - عبدالله منصوری - مصطفی همتی راد - قادر بهمن
یار - افشین جلیلی - جواد پالانی - محسن اسفندیاری - بهمن کامرانی - منصور
رضایی - شکبیا بیرانوند - غلام تابزر - مسعود مرادی - منوچهر فتحی - علی
القاسی - وحید فتحی - محمد نادری - هوشنگ کریمی - سعید امیری - رضا
محمودی - سعید بیژ - حشمت مرادی - خسرو کریمی - محمود رضایی -
سعید اسماعیلی - صدرا سربله - ولی الله پیرحیاتی - غلامرضا داوودی - ابراهیم

فدای - اسماعیل خرمند - ابوالفضل بیگدلی - صابر توسلکانی - محمدرضا نوبختی نیا - فرشاد پهلوانی - صادق عباسی کردنیا - علی اصغر مولانیا - علی جوانرودی - فرزاد قاسمی مقدم - مجیداسد مولانیا - احمد شاکری - مجتبی اسفندیار ثابت - محمدجواد رستمی - رسول زیارتی خوشنام - بهروز فلاحی راد - جواد مختاری - حسین امینی - وحید اللهی - سعید نوراللهی - حمزه نقدی - یونس هوشنگی - کاوه رضایی - جبار تجاره - سلمان رحمانی - کاوه محمدی - ابراهیم مرادی - مبین عبداللهی - فرشاد خیراندیش - علی (یونس) فیروزبخت - عمران ولیدی - بهرام غلامی - آرش ایوبی - ربیوار سیدرستمی - خالد رشیدی - بهنام امیریان - یونس عینی - محمد حیدریان و

اسامی جانباختگان استان فارس

مهدی نکویی علی آبادی - بهمن (رضا) جعفری - مجید هاشمی - پارسایی - جانفشان اسدی - محمدرضا جمشیدی - مهدی جهانبازی - مهدی مقدم زاده - محمد رضا خورشیدی - سید علیرضا انجوی - صادق احمدپناهی - امیرپاشا قارچی وند - محمد توسلی - محمد حسین داستانخواه - کیانوش قرداشی - کامبیز قرداشی - مجید ریحانی - حمید ریحانی - هاشم زارع - وحید ترابی - فرشاد میری - سید کیوان یرفی - حسین بذرافشان - احمدرضا پورقیومی - حمید فرهادی - امیر پناهی - نادر اسدی - جمال قریشی - محمد حسین حورنگ - حسین حیدری - امیر (محمد) الوندی فر - جواد نکویی - محمد یوسفی - محمد شجاعی - رضا علیپور - پیمان شعاعیان - سعید صادقی - محمد حسین شکاری - محسن پایدار - عبدالله قویمی - مهدی نیکویی - نادر نصیرپور - پارسایی

اسامی جانباختگان استان البرز

شهرام معینی - امیر شکری - رضا معظمی گودرزی - پویا بختیاری - حسین

قاسمی - آمنہ شہبازی فرد - محمدرضا نیکوروان - داریوش زیبا نژاد مفرد - امید رضایی - ناصر رضایی - امیر حسین کبیری - میثم احمدی - مہناز مہدیزادہ - نادر - مرتضیٰ صادقی نادر - ابراہیم مہدی پور - فرہاد مجدم - مرتضیٰ علیزادہ - علیرضا آزادی - کوروش شیدانی - علی رحمانی - ماہان فرامرزی - سعید حمیدی - اصغر حشمت پور - سینا محمدی - کریم باقری - محمدپارسا عزیزی - مقدم - حسین جمالی - ایرج میش مست - سجاد وطن خواہ - قاسم نعمتی پور - محسن تالیوردی - علی حسینی - رحیم اخوان - میثم محمدی - محمدرضا حسینی - وحید دامور - مہدی آقاییاری - بیتا خدادی - مہدی عباسی امجد - فرخ غفاری - مہدی عباس زادہ - آذر میرزا پور زہابی - مہدی طاہر زادہ - امید صالحی - شور کلتا (ہموطن مسیحی) - پدرام جعفری کمیجانی - محمدامین اللہ قلی - باب اللہ اژدہا ک - میلاد نژہ ورد - فرامرز پور فرسادی - حمید رسولی - عزیز اسکندری - حمید قائمی - مہدی حمیدی - رضا رحیمی - محسن چمن فر - علی بختیاری - رسول بختیاری - صادق بختیاری - مہدی کلوخی - علیرضا محمدزادہ - مہدی مشتاقی - مرتضیٰ محمدزادگان - میثم مرادی - علی پاشای - میلاد درویشی - رضا پذیرش - محمود رحیمی - علیرضا طیبی - سالار - حسن دلفان - ابراہیم کتابدار - محمد مہدی کریمی - کمیل حیدری - علی مرشدی - محسن رحیمی - شہلا رضایی پور - مہدی حمامی - بہرام احسانی - محمود سلطانی - علی خدامرادی - پارسا بدرلو - حسام نام آور - محمود صادق پور - نیکتا خزائی - رضا خزائی - پژمان قلی پور

اسامی جانباختگان استان کردستان

مظفر سیفی - علی بغلانی - شاہو... - فائق... - زیبا خشگوار - رضا صادقی - مہران تاک - بہروز ملکی - عثمان نادری - دانیال استواری - ادیس بیوارہ - عثمان احمدی - آرین رجبی - سامان باسامی - کاوہ ویسانی - ہیوا رحیمی - مسعود امینی - رضا صادقی - سوران محمدی - علی جواہری - ارشاد رحمانیان - پویا احمدزادہ - محمدرضا احمدی - ناصر رضایی

اسامی جانبختگان استان اصفهان

ساسان عیدی وندی - رسول امانی - داوودوند - محمد پور پیرعلی - جواد شیازی - احمد قربانی دستجردی - آرشام ابراهیمی - صفر عیدی وندی - ابراهیم منصوری - امیر حسین داوودوند - ... شکرالهی - سعید بهارلو - مجید بهارلو - حسین بهارلو - علی صادقی - حسن پرورش - پاشا ابراهیمی - ... کلینی - بهزاد معینی فر - یعقوب نجفی حاجیپور - سعید اسدزاده - محمد ابراهیمی - ... کرمی - حیدر شیازی - حسین کریمی علویجه - ... استکی - مسعود بهارلو - محمد جواد عابدی - حمید شریفی - غلامرضا بهرامی - مهدی سبزی - فرشید آفرین - محمد آرمان - علی میرافضلی - علی مختاری

اسامی جانبختگان آذربایجان شرقی، کرمان، سمنان، اردبیل، مرکزی، لرستان، گلستان، مازندران، خراسان رضوی، گیلان، مازندران، زنجان، هرمزگان و ایلام

کرمان - سیرجان: روح الله (جواد) نظری فتح آبادی
 سمنان - گرمسار: حمید قباخلو - محمد امین الیکایی - کوروش شهلایی
 اردبیل: سید علی فتوحی کوهساره - مهیار قربانی - آرش و کیلی
 آذربایجان شرقی - تبریز: الهه رستگار - علی حسینی
 استان مرکزی - ساوه: اسماعیل شجاعی - ابوالفضل شعبانی - محمدعلی بهرامی

اراک: علی اسدی - فرهاد میری - مسعود صابری
 لرستان - خرم آباد: مرتضی مرادی - فرشاد دریکوند - سید مصطفی زارع
 زاده - حسن پاپی - ارشیا پیروزی - امید محمد مهرابی
 ایلام: سجاد اسماعیلی

گلستان - گرگان : حامد سمنانی

خراسان رضوی - گناباد : حسن صحرایی

مشهد : اسماعیل شیران - حسن ساداتی

گیلان : اسماعیل رضایی

رشت : محسن نظام دوست

صومعه سرا : ... کیایی

هرمزگان - میناب : حسین ترکمانی - محمد جلالی

زنجان : امیرحسین عباسی ...

علی رغم کشته شدن هزاران هزار نفر از مردم بی گناه در طول سالیان در جنبش های مخالف جمهوری اسلامی ایران، نابرابری توازن قوا و ناهمخوانی سطح بالاتر خواست برچیدن حکومت نسبت به دامنه و ظرفیت محدود این جنبش در برابر قدرت سرکوب پلیسی حکومت به مهار نسبی جنبش منجر شد در حوزه میدانی و تظاهرات، راست افراطی با رفتارهای پرخاشگریانه، خشونت آمیز و وحشت آفرین همچون بالابردن چوبه های دار و عکس شکنجه گران پیشین، ضرب و شتم مخالفان یا تحمیل خود به دیگران، اعلان جنگ علیه دیگر بخش های اپوزسیون و تفرقه افکنی، ظرفیت ناشناخته خود را در ویرانگری به نمایش گذاشت.

به رغم عدم موفقیت این جنبش ها که بیشتر آن مربوط به نقش ایرانیان خارج از کشور است، این تصور که حکومت به رغم پیروزی در سرکوب خیزش های خیابان، قادر به درهم شکستن اراده معطوف به تغییر مردم شده است، به دور از واقعیت است.

دستاوردهای اخلاقی، روانی و فرهنگی این جنبش ها بازگشت ناپذیرند. در

یک معنا امروز با نوعی از «بن بست سیاسی» که تداعی گر موقعیت تغییر نیافته «در سنگربندی دو طرف نزاع است رو به رو هستیم که بنابر آن هیچ یک، دسته کم در» کوتاه مدت» قادر به شکست کامل دیگری نیست. هرچند روشن نیست این وضعیت تا کی ادامه خواهد یافت و بالاخره کی بر کی پیروز خواهد شد. موقعیت کنونی اما فرصت بازبینی به قصد آمادگی بیشتر در خیزش های اجتماعی بعدی را فراهم ساخته است.

از مهم ترین دستاوردهای خیزش های مردم در برابر نظام سرکوب گر جمهوری اسلامی ایران، به لرزه در آمدن پایه های حکومتی که بنیان هایش را با سلطه گری بر مردم به ویژه زنان و زیر پا گذاشتن حقوق آن ها استوار کرده بود، است.

هرچند این خیزش ها به تغییر نظام سیاسی در این کشور منجر نشد، یک گفتمان اجتماعی قدرتمند را رقم زد که بر پایه آن، در زندگی فردی و اجتماعی گروه های زیادی از ایرانیان تغییرات چشمگیری ایجاد شد. تغییراتی که حالا دیگر نه تنها برای تمام اقشار جامعه محسوس است، بلکه آنان که جامعه ایران را از دورتر نظاره می کنند هم این تغییرات را می بینند.

این خیزش ها تا حدود زیادی پدرسالاری قیم مآب در خانواده های سنتی ایرانی را به عقب راند و موقعیت زنان را در جامعه تحت سلطه حاکمیت اقتدارگرا ارتقا داد.

جمهوری اسلامی ایران خیزش سراسری مردم را بی رحمانه سرکوب کرد و برای این که بتواند صدای مردم را خاموش کند، تمام نیروها و ابزارها را به کار گرفت. اما غافل از این که این جنبش ها نه تنها خاموش نشده است، بلکه در عمق جامعه در حال گسترش و پیشرفت است. این جنبش ها به دریایی شباهت دارد که با همه بزرگی و عظمتی که درون خود نهفته دارد، اکنون کمی آرام گرفته است. اما زمان طوفان نیز دیر یا زود فرا می رسد. کشتی شکسته جمهوری اسلامی در برابر امواج سهمگین جنبش فراگیر اجتماعی - انقلابی ایران هیچ

شانسی ندارد، توان مقاومت نخواهد داشت و درهم خواهد شکست.

با توجه به بحران های بسیار بزرگی که هم اکنون در عرصه های مختلف، خصوصاً در عرصه های اقتصادی و معیشتی و زیست محیطی در ایران شاهد آن هستیم، زمینه های اجتماعی به روز یک جنبش انقلابی فراگیر و بسیار نیرومند در حال ترسیم شدن است.

به رغم تمامی سرکوب ها، جنبش های ضد نظام جمهوری اسلامی در اشکال جدید ادامه خواهد داشت. جنبش بزرگ انقلابی- اجتماعی آینده در واقع برآیند و یا نقطه تلاقی مطالعات گسترده سیاسی، اجتماعی و معیشتی مردم ایران است که طی بیش از چهار دهه حکومت استبدادگر جمهوری اسلامی انباشته شده است.

نرگس محمدی، فعال شناخته شده مدنی است که برای سال ها طعم فشار و حبس را تنها به دلیل فعالیت های مدنی اش چشیده و حتی نامه ها و هشدارهای او از زندان، برای او پرونده های جدید و محکومیت های تازه به دنبال داشته است.

او در یک یادداشت که از زندان در اختیار رادیو فردا قرار داده، اذعان کرده است: «جنبش انقلابی زن، زندگی، آزادی در فرآیند مبارزات مردم ایران برای تحقق دموکراسی، آزادی و برابری، قابل درک تحلیل و شناخت است. جامعه ایران جامعه ای جنبشی است و جنبش های اجتماعی و خیزش های اعتراضی گسترده زنان، جوانان، کارگران، معلمان و... با طرح مطالبات و خواسته های جمعی، گروهی و صنفی شان سال ها است که حکومت را به چالش کشیده اند.» تمامی شواهد موجود همچنین سخنان نرگس محمدی گواهی آن است که خون تمامی کشته شدگان جنبش های ضد انقلابی عاقبت دامان جمهوری اسلامی را خواهد گرفت و رژیم استبدادی سقوط خواهد کرد.

کشته شدگانی که در این کتاب از آنها یاد شده، کسانی هستند که نام آنها کمتر شنیده شده و صدای بازماندگان‌شان به جایی نرسیده است. این مطالب گردآوری شده از کانون حقوق بشر ایران و خانواده‌ها، دوستان و اطرافیان کشته شدگان و همچنین زندانیان این قیام می باشد. امروز که این کتاب به دست شما می رسد، به تعداد شهدای این قیام افزوده شده است و تا پایان حکومت دیکتاتوری ادامه خواهد داشت. ما در تاریک ترین نقطه تاریخی ایران قرار گرفته ایم. زمان آن رسیده که تصمیم بگیریم در سمت درست تاریخ بایستیم.

تا آزادی مبارزه خواهیم کرد

زن زندگی آزادی

ژن ژیان ئازادی

این مطالب گرد آوری شده از کانون حقوق بشر
ایران و خانواده‌ها، دوستان و اطرافیان کشته‌شدگان
و همچنین زندانیان این قیام می‌باشد.
امروز که این کتاب به دست شما می‌رسد، به تعداد
شهدای این قیام افزوده شده است و تا پایان
حکومت دیکتاتوری ادامه خواهد داشت.